Güney Ege

ISSN 2148-7685 Temmuz / 2021 Yıl 8 / Sayı 26

Güney Ege Temmuz / 2021 Yıl 8 / Sayı 26

ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

KOOPERATİFLER BİRLİKLER

- AJANSIMIZIN PROJE TEKLİF ÇAĞRISI SONUÇLARI AÇIKLANDI
- KUŞADASI'NDA BİR KADIN GİRİŞİMİ KOOPERATİFİ: KUŞAKK
- KOOPERATİFÇİLİĞİN GÜÇLENMESİ İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
- OTİZMLİ ÇOCUKLARA UMUT OLALIM

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı GEKA

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı GEKA

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ YÖNETİM DANIŞMANLIĞI TEKNİK DESTEK PROGRAMI

TR32/21/ÜÖG/YDTD

2021

Toplam Bütçe 750.000 TL

Sağlanacak Teknik Desteğin Maliyeti 60.000 TL

AYDIN YATIRIM DESTEK OFİSİ
Köprülü-Veysipaşa Mah. Çankaya Cad. No:18 Efeler/AYDIN
T: +90 256 211 0 216 - 211 0 217 F: +90 256 211 0 213
aydin@geka.gov.tr

DENİZLİ MERKEZ
Pamukkale Teknokent Kınıklı Mh. Hüseyin Yılmaz Cd. No:67 B Blok
Kat:2 20160 Pamukkale/Denizli
T: +90 258 371 88 44 F: +90 258 371 88 47
info@geka.gov.tr

MUĞLA YATIRIM DESTEK OFİSİ
Muslihittin Mh. Mehmet Polatoğlu Cd. No: 22/1 Kat: 2 Menteşe/MUĞLA
T: +90 252 213 17 92 - 213 17 93 F: +90 252 213 17 82
mugla@geka.gov.tr

AZAMİ PROJE SÜRESİ 6 AY

guneyegeka
GuneyEgeKA
GuneyEgeKalkinmaAjansi

SON BAŞVURU TARİHİ
31/12/2021

TAAHHÜTNAME SON TESLİM TARİHİ
31/12/2021

www.geka.gov.tr

İÇİNDEKİLER

TEMA: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

UZMAN GÖZÜYLE

04 KOOPERATİFÇE

36 KOOPERATİFÇİLİĞİN GÜÇLENMESİ İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

56 MUĞLA'DA ANTİK UYGARLIKLARIN İZİNDE YÜRÜYÜŞ VE BİSİKLET YOLLARI

BÖLGEDEN HABERLER

26 KUŞADASI'NDA BİR KADIN GİRİŞİMİ KOOPERATİFİ: KUŞAKK

40 KUŞADASI KADIKALESİ ANAİA LİMAN KALESİ VE ANITSAL KİLİSESİ ZİYARETLERE AÇILIYOR

PROJELER

30 YEREL KALKINMADA KOOPERATİFLERİN ROLÜNÜ ARTTIRMA

32 İŞİMİZ SÜT GÜCÜMÜZ ÜRETİCİ

34 ÇİÇEKÇİLİĞE KATMA DEĞER KAZANDIRILMASI VE PAZARLAMA YÖNTEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

42 ADSYB BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK EĞİTİM MERKEZİ FİZİBİLİTE RAPORU

44 TR32 BÖLGESİ'NİN YENİLİK VE GİRİŞİMCİLİK KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN KURULACAK İNOVASYON KOMÜNİTESİ FİZİBİLİTESİ

46 YATAĞAN TERMİK SANTRAL KAYNAKLI ATIK ISI İLE SERA FİZİBİLİTESİ

70 ETKİN KOOPERATİF YÖNETİMİ

71 GÜÇLÜ KOOPERATİF GÜÇLÜ EKONOMİ

72 RASYON HAZIRLANMASI

73 AHŞAP YELKENLİ TEKNE YAPIYORUZ

74 KOOPERATİFİMİZ DİJİTALLEŞİYOR, GELECEĞE HAZIRLANIYOR ONLINE EĞİTİM VE ONLINE DANIŞMANLIK PROJESİ

İÇİNDEKİLER

AJANSTAN HABERLER

08 ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

12 AJANSIMIZIN 2020 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI SONUÇLARI AÇIKLANDI

48 KARACASU'DA "KIRMIZI ELLER ÇÖMLEK ÇALIŞTAYI" GERÇEKLEŞTİRİLDİ

60 AYDIN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLI SOĞUK HAVA DEPOSU GÜDÜMLÜ PROJESİ

66 OTİZMLİ ÇOCUKLARA UMUT OLALIM

İSTATİSTİKLER

76 RAKAMLARIN DİLİYLE GÜNEY EGE

RÖPORTAJLAR

20 DENİZLİ'DE ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

51 KOOPERATİFÇİLİKTE GÜÇ BİRLİĞİ

GÜNEY EGE'Yİ KEŞFEDELİM

62 MUĞLA'DA ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

Künye

İmtiyaz Sahibi
Güney Ege Kalkınma Ajansı
Adına Genel Sekreter
Özgür AKDOĞAN

Yazı İşleri Müdürü
Ece GÖLÜKÇETİN

Genel Yayın Yönetmeni
Özgür AKDOĞAN

Görsel Yönetmen
Melis AKBAY

Yayın Kurulu
Berna AYKÖSE
Nilay AKAY
Zeynep DONAT

Yayın Mahiyeti
Kurumsal Dergi

Yayın Türü
Yerel Süreli

Yayın Periyodu
6 ayda bir

Yapım
Anadolu Basın Merkezi
www.anadolubasin.com

Baskı Tarihi
15 Ekim 2021

ISSN 2148-7685
Dergi Ücretsizdir.

Baskı ve Cilt
Ankara Ofset
Büyük Sanayi 1. Cad. Necatibey İş Hanı Alt Kat No:93/43-44 İskitler/Ankara

Dergide bulunan yazılar ve fotoğraflar aksi belirtilmedikçe GEKA'nın resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı makalelerdeki yazılar, yazarına aittir.

Yönetim Yeri
Pamukkale Teknokent Kınıklı Mh.
Hüseyin Yılmaz Cd. No:67 B Blok Kat:3 20160
Pamukkale/Denizli

Ali Fuat ATİK
Denizli Valisi
Güney Ege Kalkınma Ajansı
Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Okurlarımız,

Medeniyetin temel taşlarından biri olan toplumlar insanların güven ve refah içinde yaşamalarını sağlayan bir yapı olmuştur. Kişiler tek başına yetersiz olan yönlerini diğer insanlarla bir araya gelerek güçlendirmiştir. Beraber çalışma ve üretme, kültürümüzün en belirgin motiflerinden biridir. "Bir elin nesi var, iki elin sesi var" atasözünden imece usulü yapılan hasatlara yaşantımızın pek çok köşesinde ortaklaşa çalışmanın ve dayanışmanın örnekleri bulunmaktadır.

Üretici örgütleri dayanışmaya örnek kuruluşlardır. Kooperatif ve birlik gibi üretici örgütleri sayesinde maliyet düşmekte, üretim artmakta ve israf önlenmektedir. Enerji, iş gücü ve zaman gibi kaynaklar da dikkate alındığında; daha az girdiyle daha fazla değer üretmenin hem dünyamızın kaynaklarının verimli kullanılması, hem de rekabet edebilirliğin sağlanması açısından önemi ortaya çıkmaktadır. Üretici örgütleri genel anlamda bireylerin yalnız başlarına yetersiz olan emek ve sermayelerini veya daha kapsamlı bir tanımla ekonomik ve sosyal güçlerini bir araya getirmektedir. Ayrıca bir araya gelen bu gücü yatırıma yönlendirmekte, böylelikle mal ve hizmet üretiminde artışları desteklemektedir. Kırsaldaki üretici birlikleri kırsaldan kentlere kontrolsüz göçü engellemekte, gelir dağılımının dengelenmesinde aktif bir rol oynamaktadır. 11. Kalkınma Planı'nda da ortak iş yapma kültürüne, sermaye birikimine ve gelir dağılımına olumlu katkıları açısından önem taşıyan kooperatifçiliğin geliştirilmesi ihtiyacı bulunduğu belirtilmektedir. Ayrıca bireylerin ve küçük işletmelerin ekonomik ve sosyal refaha katkılarını artırmak üzere kooperatifleşme faaliyetlerinin özendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Dayanışma ve toplumsal sorumluluk bilinciyle ortaya çıkan bu kuruluşlar ekonomik kalkınmanın yanı sıra sosyal ve kültürel kalkınmaya da hizmet etmektedir. Refah seviyesinin artmasına, sürdürülebilir kalkınmaya, yerel değerlerin korunmasına ve yaşatılmasına katkı sağlamaktadır. Tüm avantajları ve Güney Ege Bölgemizdeki mevcut durumları göz önünde bulundurularak üretici örgütleri Ajansımızın ana çalışma alanlarından biri olarak belirlenmiştir. Üretim odaklı kooperatiflerin ve birliklerin rekabet gücünün artırılarak kırsal alanda gelir düzeyinin yükselmesi amacıyla "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı" yürütülmektedir.

Başarılı örnekleri gittikçe yaygınlaşan, olumlu etkileri özellikle kırsaldan başlayarak tüm dünya ekonomilerinde gözlemlenen üretici örgütleri konusu dergimizde geniş bir çerçevede ele alınmıştır. Kooperatif ve birliklere ilişkin temel kavramlara, bölgemizdeki iyi uygulamalara ve Ajansımızın destek olduğu proje örneklerine yer verilmiştir.

İklim değişikliği, kuraklık ve gıda krizi gibi tüm dünyayı etkileyen unsurlarla mücadele etmek için her zamankinden daha önemli hale gelen üretici örgütlerinin Güney Ege'de güçlenmesini ve hayata geçirilen tüm çalışmaların daha müreffeh yarınlarda Bölgemizin kalkınma seviyesinin artmasına vesile olmasını temenni ederim.

KOOPERATİFÇE

Hazırlayan: Aysun KARADAYI / Aydın Yatırım Destek Ofisi

"Kooperatif" tanımlarının en dikkat çekici ortak yönü, bireylerin yardımlaşma ve dayanışma amacı ile bir araya gelmeleridir.

Kökü Latince'den gelen "kooperatif" kelimesi "iş birliği" anlamına gelir (Mülayim, 2013: 67). Modern anlamda 19. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan kooperatifler, ilk olarak çiftçi ürünlerinin değerlendirilmesi, ucuz ekonomik tüketim maddeleri edinme, ekonomik barınma sağlama, üretilen malların değerinde pazarlanması gibi insan ihtiyaçlarını gidermek amacı ile kurulmuşlardır. Zaman içinde dayanışma özelliği daha çok keşfedilen kooperatifçilik; yoksullukla mücadele, sosyal barışın sağlanması, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi alanlarda da gelişmeye başlamıştır.

Uluslararası Kooperatif Birliği (ICA) tarafından 1995 yılında benimsenen tanım, dünya genelinde en çok kabul gören "kooperatif" tanımıdır. Buna göre kooperatif; "*kişilerin ortak ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını, birlikte sahip olunan ve demokratik kurallara uygun olarak yönetilen bir işletme aracılığı ile karşılamak üzere gönüllü olarak oluşturdukları özerk işletmelerdir*" (Tokgöz, 2014: 9). Bu tanım 2002 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından da kabul edilmiştir (Mülayim, 2013: 72).

1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu'nda yapılan "kooperatif" tanımı ise şöyledir: "*Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarını ve özellikle meslek ve geçimlerine ait gereksinimlerini karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve kamu tüzel kişileri ile özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli teşekküllerdir.*"

Burada bir kısmına değinilen "kooperatif" tanımlarının en dikkat çekici ortak yönü, bireylerin yardımlaşma ve dayanışma amacı ile bir araya gelmeleridir.

Kooperatifçilik Değerleri

Kooperatifçilik temel değerleri, kooperatiflerin özel ve kamu işletmelerinden farklılığını ortaya koyan, kooperatifçilik ilkelerinin anlaşılmasını sağlayan ve kooperatif kimliğini oluşturan normlardır.

ICA'nın 1995 yılında Manchester'da yapılan Genel Kurulu'nda kooperatifçiliğin tanımı, temel değerleri ve ilkeleri bir bütün olarak, "Kooperatif Kimlik Bildirgesi" içerisinde yer alarak kabul edilmiştir (Anadolu Üniversitesi, 2017: 9).

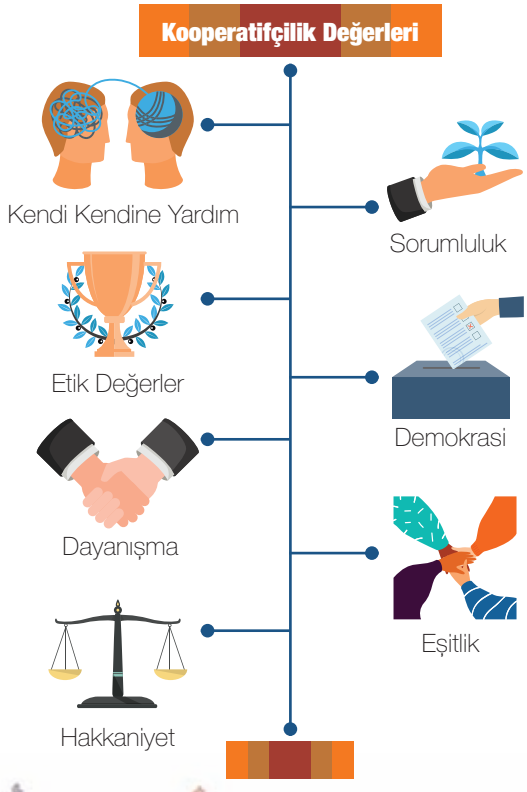

geka.gov.tr

Kooperatifçilik İlkeleri

Kooperatifçilik ilkelerinin esasları ilk olarak, 1844 yılında ilk modern kooperatifin kurucuları olan "Rochdale Öncüleri" tarafından belirlenmiştir. 1937 yılında Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA) tarafından yapılan çalışmalar sonucunda bilimsel olarak geçerlilik kazanmıştır.

Değişen dünya şartları paralelinde kooperatif ilkeleri 1966 ve 1995 yıllarında olmak üzere iki kez değişikliğe uğramıştır (Anadolu Üniversitesi, 2017: 9).

Gönüllü ve Herkese Açık Ortaklık İlkesi

Kooperatifler, ortaklığın sorumluluklarını kabul edebilecek herkese açık; cinsiyet, ırk ya da dine dayalı, siyasi ya da sosyal ayrımcılıktan uzak gönüllü örgütlerdir.

Ortakların Demokratik Kontrol İlkesi

Kooperatifler, politika belirleme ve karar alma süreçlerine aktif olarak katılan ortaklar tarafından kontrol edilen demokratik örgütlerdir. Seçilmiş temsilciler olarak görev yapan kişiler, ortaklara karşı sorumludur. Birim kooperatiflerde ortaklar eşit oy hakkına sahiptir (bir ortak, bir oy) ve diğer seviyelerdeki kooperatiflerde de oy hakkı demokratik bir biçimde organize edilir.

Ortakların Ekonomik Katılımı İlkesi

Ortaklar, kooperatiflerinin sermayesine adil olarak katkıda bulunur ve bu sermayeyi demokratik bir şekilde kontrol eder. Bu sermayenin genellikle en azından bir kısmı kooperatifin ortak mülkiyetindedir. Çoğunlukla ortaklar, sermaye üzerinden kısıtlı miktarda gelir elde ederler. Gelir fazlasını, en azından bir kısmını "bölünemez kaynaklar" olarak ayırarak kooperatiflerini geliştirme, kooperatifle yapmış oldukları işlemlerle orantılı olarak ortaklarına kâr sağlama ve ortaklarca onaylanan diğer faaliyetlere destek olma gibi amaçlarından biri ya da tamamı için tahsis ederler.

Özerklik ve Bağımsızlık İlkesi

Kooperatifler, ortakları tarafından kontrol edilen, özerk öz yardım örgütleridir. Kooperatifler, ancak ortaklar tarafından demokratik kontrolün tesis edilmesi ve kooperatif özerkliğinin sağlanması şartıyla hükümetler de dâhil olmak üzere diğer örgütlerle sözleşme yapabilir veya dış kaynaklardan sermaye toplayabilirler.

Eğitim Öğrenim ve Bilgilendirme İlkesi

Kooperatifler; ortakları, seçilen temsilcileri, yöneticileri ve çalışanları için eğitim ve öğretim imkânları sağlar, onlar da bu sayede kooperatiflerinin gelişimine etkin bir şekilde katkıda bulunabilirler. Özellikle gençler ve kanaat önderleri olmak üzere tüm kamuoyunu, iş birliğinin doğası ve yararları hakkında bilgilendirirler.

Kooperatifler Arası İş Birliği İlkesi

Kooperatifler, yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası yapılar veya ağlar aracılığıyla birlikte çalışarak ortaklarına en etkin şekilde hizmet eder ve kooperatif hareketini güçlendirirler.

Toplumsal Sorumluluk İlkesi

Kooperatifler, ortakları tarafından onaylanan politikalar aracılığıyla topluluklarının sürdürülebilir gelişimi için çalışırlar.

Dünyadaki kooperatiflerin ciroları incelendiğinde en büyük kooperatiflerin "sigorta ve mütüel sigorta" ile "tarım ve gıda sanayi" sektörlerinde faaliyet gösterdiği görülür. Sigorta ve

Mütüel Sigorta sektöründe Zenkyoren (Japonya), Nippon Life (Japonya), Meiji Yasuda Life (Japonya), State Farm (ABD), Kaiser Permanente (ABD); **Tarım ve Gıda Sanayi** sektöründe Zen-Noh (National Federation of Agricultural Cooperatives) (Japonya), NH Nonghyup (Güney Kore), CHS Inc. (ABD), Fonterra Cooperative Group (Yeni Zelanda), Land O'Lakes, Inc. (ABD); **Toptan ve Perakende Ticaret** sektöründe ACDLEC - E.Leclerc (Fransa), Rewe Group (Almanya), Edeka Zentrale (Almanya), Système U (Fransa), Coop Swiss (İsviçre), Migros (İsviçre); **Bankacılık ve Finansal Hizmetler** sektöründe Groupe Crédit Agricole (Fransa), Groupe BPCE (Fransa), Groupe Crédit Mutuel (Fransa), Rabobank Group (Hollanda), Desjardins Group (Kanada); **Sanayi ve Altyapı Hizmetleri** sektöründe Mondragon (İspanya), Metsä Group (Finlandiya), Copersucar (Brezilya), ACE Hardware Corp. (ABD), Do-it-Best Corp. (ABD); **Sağlık ve Sosyal Hizmetler** sektöründe HealthPartners Inc. (ABD), Group Health Cooperative (ABD), Fundación Espriu (İspanya), Groupe Welcoop (Fransa), Central Nacional Unimed Cooperativa Central (Brezilya) sektörlerinin en büyük kooperatifleri olarak sayılabilir.

Gelişmiş ülkelerle hemen hemen aynı zamanlarda kooperatifçilik hareketini başlatmış olmasına karşın gerek ortak sayısı, gerek kooperatifleşme oranı, gerekse kooperatif başına ortak sayısı gibi nicel değerlere bakıldığında, Türkiye dünya ortalamasının gerisinde kalmaktadır. Nitelik açısından değerlendirildiğinde ülkemiz kooperatifçilik sektörünün gelişmişlik düzeyi, olması gerekenin çok altındadır; ortakların katılımı ve sorumluluk alma seviyelerinin düşük olması, taahhüt ettikleri sermayeyi ödeme düzeylerinin yetersizliği, ortakların kooperatiflerini sahiplenme ve aidiyet duygularının zayıf olması, kooperatif yöneticilerinin eğitim seviyelerinin arzu edilen düzeyde olmaması, kooperatiflerin sosyal projelerinin yok denecek kadar az olması ve kooperatifler arasında dayanışmadan çok çatışma olması gibi hususları, bu değerlendirmeyi destekleyen argümanlar olarak belirtmek mümkündür. Arzu edilenin altında olsa da Türkiye'de kooperatifçilik sektörünün ülke ekonomisine ve toplumsal barışa katkısı yadsınamaz; kooperatiflerimizi ve kooperatifçilik anlayışımızı gelişmiş ülkelerin seviyesine çıkardığımızda kooperatiflerin ekonomik ve sosyal katkıları da daha fazla olacaktır.[1]

Türkiye'de kooperatifçiliğin arzu edilen seviyeye gelebilmesi için ortakların (ve potansiyel ortakların) bilinç ve sorumluluk alma seviyelerini geliştirici çalışmaları arttırmalı ve yaygınlaştırmalıyız. Öz yardım, öz sorumluluk ve öz yönetime inanan ortak ve vatandaş sayısı arttıkça kooperatifçilik de gelişecektir; kooperatifler geliştikçe de insanlarımızın sorumluluk alma ve yardımlaşma, dayanışma değerleri artacak ve pekişecektir (Bu paragraf, S. Kumlu (2018) görüşünden aktarılmıştır).[2]

Gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeler arasındaki gelişmişlik farkının giderek artması nedeniyle toplumsal sorunlarla daha etkin mücadele edecek daha kapsayıcı ve çözüm odaklı örgütlere ihtiyaç duyulduğu ve bu bağlamda sosyal ekonomi kuruluşlarının önemli bir rol oynadıkları kanısı tüm dünyada yaygınlaşmaktadır. AB'nin sosyal ekonomi tanımı bağlamında "kooperatifler, mütüel şirketler, dernekler ve vakıflar" sosyal ekonomi kuruluşları olarak görülmektedir (Polat, 2017: 123).

Sosyal kooperatifler, işçi kooperatifleri, gençlik ve kadın kooperatifleri, yenilenebilir enerji kooperatifleri, platform kooperatifleri gibi yeni türlerde kooperatif girişimlerine destek veren mevzuat ve finansman kaynaklarının oluşturulması; kooperatifçiliğin yaratıcı yöntemlerle (video oyunu gibi) genç kuşaklara anlatılması; eski kuşak kooperatif liderlerinin yerine yeni kuşak liderlerin yetiştirilmesi; kooperatifçilik ilkeleri çerçevesinde kooperatiflerin birbiriyle rekabetten çok iş birliği ve imece içinde bulunmaları ve onları bir araya getiren girişimler ülkemizde kooperatifçiliğin gelişmesi bakımından önemli görülmektedir.[3]

Kaynakça

Aysun Karadayı (Askıdaki Doktora Tezi: Türkiye Bağlamında Kooperatifler için Başarı Faktörleri.)
Anadolu Üniversitesi (2017). Kooperatifçilik, Yayın No: 3596, Anadolu Üniversitesi Web-Ofset, Eskişehir.
Eşim, S. (2018). "Uzman Görüşü: ILO Kooperatifler Birimi Başkanı", İsviçre.
Kumlu, S. (2018). "Uzman Görüşü: DGRV - Türkiye Eğitim Koordinatörü", Ankara.
Mülayim, Z. G. (2013). Kooperatifçilik, Yetkin Yayınları, Ankara.
Polat, H. (2017). Yarının İşletmesi Kooperatif, Orkide Matbaası, Ankara.
Tokgöz, Z. (2014). Kalkınmanın Gücü Kooperatifçilik, Ebren Kitap, Ankara.

Notlar

Bu yazı içeriği Güney Ege Kalkınma Ajansı Uzmanı Aysun Karadayı'nın askıdaki doktora tezinden alınmıştır.

[1] *Paragraf, S. Kumlu (2018) görüşünden aktarılmıştır.*
[2] *Paragraf, S. Kumlu (2018) görüşünden aktarılmıştır.*
[3] *Paragraf S. Eşim (2018) görüşünden aktarılmıştır.*

ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

Türkiye'de az gelişmiş yörelerin sürdürülebilir kalkınması, gelir dağılımındaki adaletin sağlanması gibi sorunların iyi organize olmuş, etkin işleyen bir kooperatifçilik mekanizması ile çözüme ulaşabileceği tüm kesimler tarafından kabul edilmektedir. Etkin işleyen bir kooperatifçilik ile kırsal bölgelerde yaşayan nüfusun geliri, istihdamı ve yaşam standardı artacak, dolayısıyla verimli çalışan kooperatifler bir yönü ile kırsal kesimden kentlere olan kontrolsüz göçün önünde bariyer görevi görecektir. Bu gibi nedenler ile Türkiye'de ve TR32 Bölgesi'nde çarpan etkisi oldukça fazla olan kooperatifçiliğin daha profesyonel ve etkin bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda On Birinci Kalkınma Planı'nda da ortak iş yapma kültürüne, sermaye birikimine ve gelir dağılımına olumlu katkıları açısından önem taşıyan kooperatifçiliğin geliştirilmesi ihtiyacı bulunduğu belirtilmektedir. Ayrıca bu plan döneminde bireylerin ve küçük işletmelerin iktisadi ve sosyal refaha katkılarını artırmak üzere kooperatifleşme faaliyetlerinin özendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Türkiye'de kooperatifçiliğin yoğun olarak yapıldığı bölgelerden biri olan TR32 Bölgesi'nde de önemli bir potansiyel bulunduğu bilinmekle birlikte, kooperatiflerin üretim, pazarlama, finansman ve yönetim süreçlerinde sıkıntılar yaşandığı gözlenmektedir. TR32 Düzey 2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı hazırlık sürecinde de paydaşlar ile yapılan görüşmeler ve analizler sonucunda planın "Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması" önceliği altında "Üretimde öne çıkan ürünlere yönelik ortak satış kanalları oluşturulması, tarımsal işletme ölçeklerinin artırılmasına yönelik ortaklığa dayalı yatırımların desteklenmesi, üreticilerin örgütlenmelerinin teşvik edilmesi ve kurumsal altyapılarının güçlendirilmesi" gibi tedbirlere yer verilmiştir.

Ajansımız bu gerekçeler doğrultusunda; 2016 yılında kooperatiflerin mevcut durumunun derinlemesine analizi, rekabet potansiyeli ve gelişme yönünün değerlendirilmesine yönelik olarak "Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatifle-

rin Mevcut Durumu ve Gelişme Stratejileri" isimli çalışmayı gerçekleştirmiştir. Tarımsal kalkınma kooperatifleri, su ürünleri kooperatifleri, küçük sanayi sitesi yapı kooperatifleri, küçük sanat kooperatifleri, üretim pazarlama kooperatifleri ve kadın girişimi işletme kooperatifleri çalışmanın kapsamını oluşturmuştur. Bu doğrultuda TR32 Bölgesi'nde üretim odaklı faaliyet gösteren 590 kooperatif içinden tabakalı örnekleme yaklaşımına göre 159 kooperatif yöneticisiyle görüşme olanağı bulunmuştur.

Türkiye'de, il/ilçe düzeyinde kooperatiflere yönelik gerçekleştirilen bilimsellik kriterlerini taşıyan örnek bir mevcut durum analizi ve strateji çalışması niteliğinde olan çalışma, geniş kapsamlı bir anket uygulamasının yanı sıra kooperatif yöneticileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerin sonuçlarını da içermektedir. Yapılan çalışma neticesinde TR32 Bölgesi'ndeki kooperatiflerin, programın müdahale alanlarını oluşturacak aşağıdaki başlıklar altında sorunlar ile karşılaştığı gözlemlenmiştir.

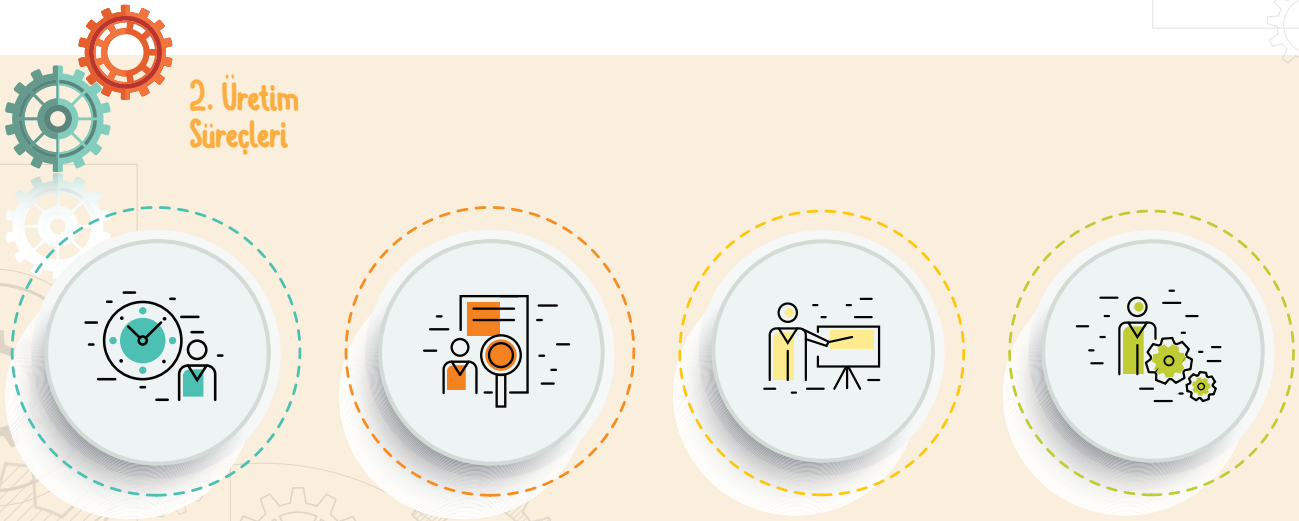

3. Pazarlama Süreçleri

3.1. Pazarlama faaliyetlerinde kullanılan araçların yetersizliği

3.2. Dağıtım kanallarında komisyonculara bağımlılık

3.3. İhracat yapamama, marka ve coğrafi işaret eksikliği

4. Finansal Kapasite

4.1. Kredi/teşvik/hibe mekanizmalarından yararlanamama

4.2. Mevcut sermaye yetersizliği, banka kredilerinden yararlanamama

4.3. Tahsilat sorunları

"Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durumu ve Gelişme Stratejileri" çalışması sonucunda üretici örgütlerinde ortaya çıkan sorunlar ve bu sorunlara yönelik müdahale alanları doğrultusunda Ajansımız tarafından "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı" tasarlanmıştır. Üç yıl olarak planlanmış bu sonuç odaklı program kapsamında; eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri ile üretici örgütlerinin kurumsal yönetim, markalaşma, pazarlama kapasitesinin artırılması, ajansın mali destek programları ve diğer fon kaynaklarından faydalanılmasına yönelik faaliyetler ile üretim süreçlerinde dönüşüm sağlanması, yönetim danışmanlığı ve tanıtım faaliyetleri ile üretici örgütlerinin farklı pazarlara açılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda; iyi uygulamaların yaygınlaştırılması, kooperatif ve birliklere yönelik finansal okuryazarlık, temel düzeyde bilgisayar eğitimleri, proje hazırlama eğitimleri, üretici örgütlerinin yurt içi fuarlara ve kongrelere katılım organizasyonu, yönetim danışmanlığı sağlanması ile mali/finansman, güdümlü ve teknik destek programları uygulanması gibi çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

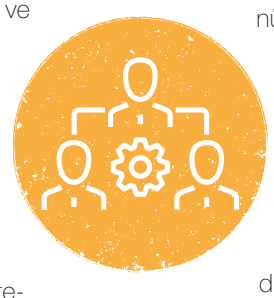

Üretim odaklı kooperatiflerin ve birliklerin rekabet gücünün artırılarak, kırsal alanda gelir düzeyinin artırılması "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı" hedefi doğrultusunda; gerçekleştirilecek olan bileşenlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması kapsamında, Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ilerlemeleri ve çıktı göstergeleri de dikkate alınarak, program hedeflerine katkı sağlayacak yeni yerel kalkınma faaliyetleri tasarımı yapılarak TR32 Bölgesi'ndeki üretici örgütlerinin etkinliğinin ve sürdürülebilirliğin sağlanması beklenmektedir.

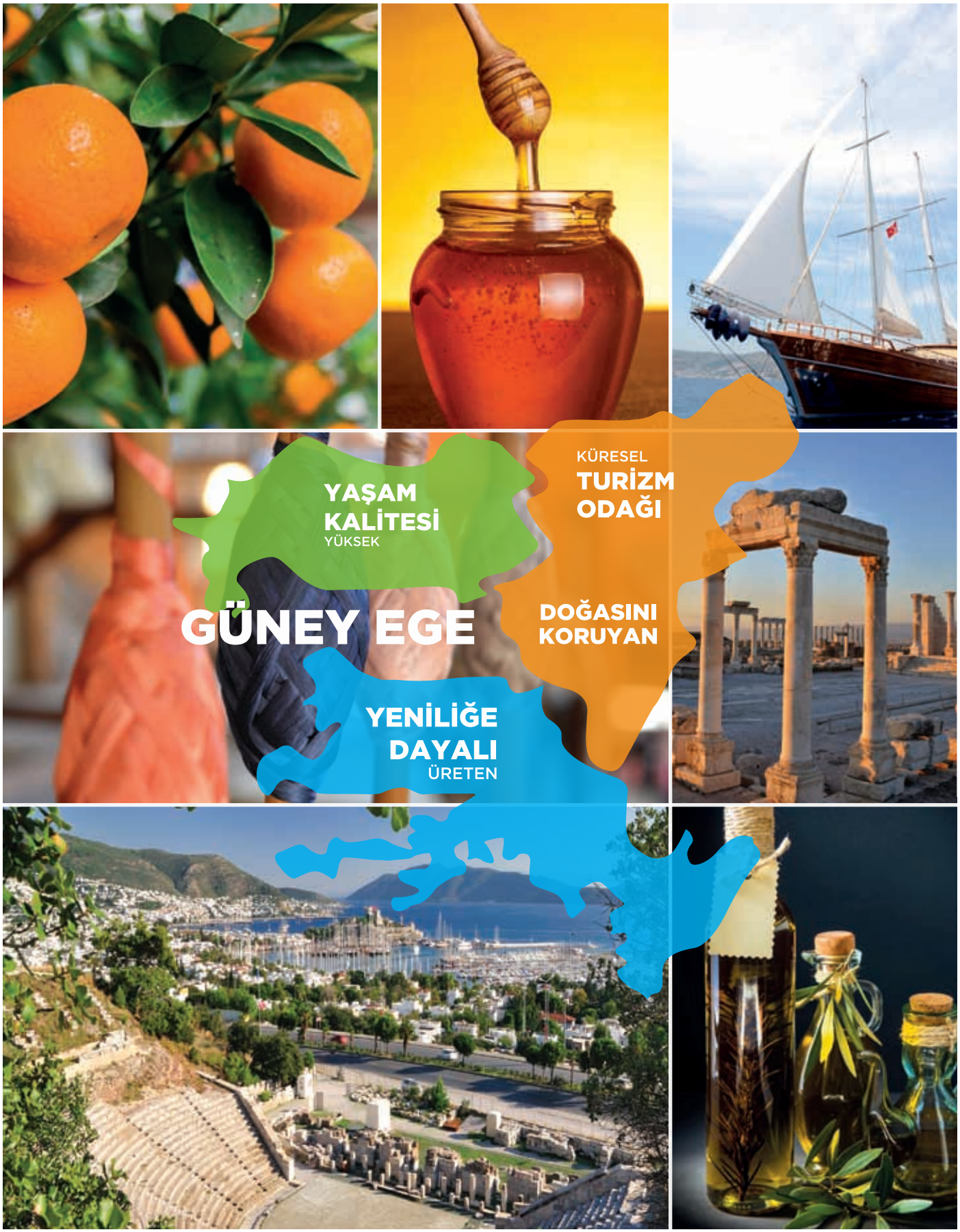
YAŞAM
KALİTESİ
YÜKSEK
KÜRESEL
TURİZM
ODAĞI
GÜNEY EGE
DOĞASINI
KORUYAN
YENİLİĞE
DAYALI
ÜRETEN

AJANSIMIZIN 2020 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI SONUÇLARI AÇIKLANDI

Ajansımızın 2020 yılı Proje Teklif Çağrısı kapsamında yürüttüğü Kooperatif ve Birliklerin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi, Alternatif Turizm ve Alternatif Turizm Altyapısı mali destek programlarının değerlendirme süreci sona erdi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda faaliyetlerini yürüten Ajansımız, toplam 35 milyon TL bütçesi olan 2020 yılı Proje Teklif Çağrısını Kooperatif ve Birliklerin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi, Alternatif Turizm ve Alternatif Turizm Altyapısı Mali Destek Programları olarak 9 Eylül 2020 tarihinde ilan etmişti. 27 Kasım 2020 tarihinde başvuru süreci sona eren Proje Teklif Çağrısı kapsamında Aydın, Denizli ve Muğla'dan Kooperatif ve Birliklerin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Programına 80, Alternatif Turizm Programına 52, Alternatif Turizm Altyapısı Programına 60 olmak üzere toplam 192 proje teklifi sunulmuştu.

Ön inceleme, bağımsız değerlendiricilerin değerlendirmesi ve değerlendirme komitesinin incelemesi gibi süreçlerden geçen aday projelerin değerlendirme süreçleri tamamlanarak başarılı bulunan projeler, 10 Mart 2021 tarihinde Aydın'da gerçekleştirilen 137. Yönetim Kurulu Toplantısının ardından ilan edildi. Bölgeden toplam 69 proje destek almaya hak kazandı.

Üretim odaklı kooperatif ve birliklerin rekabetçi bir yapıya kavuşturularak bölge ekonomisine olan katkılarının arttırılmasının hedeflendiği "Kooperatif ve Birliklerin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Mali Destek Programı"nda 32 proje başarılı oldu. Söz konusu 32 projeye toplam 13,2 milyon TL destek sağlanarak bölgedeki kooperatif ve birliklerin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi, işleme, paketleme ve depolama süreçlerinin iyileştirilmesi ile markalaşma ve pazarlama kapasitelerinin artırılması sağlanacak.

Spor, macera ve doğa turizminin yanı sıra termal turizm ve sağlık turizminin geliştirilmesi ile yerel yaşam, yöresel ürünler ve kültürel ögelerin turizme entegre edilmesinin hedeflendiği "Alternatif Turizm Mali Destek Programı"nda ise 18 proje destek alacak. Bölgenin alternatif turizm potansiyelini harekete geçirecek projelerin uygulanmasıyla, Bölgede konaklama yapan ziyaretçi sayısı artarken ortalama konaklama sürelerinin de artacağı ön görülüyor. Uygulanacak 18 proje kapsamında, KOBİ statüsündeki işletmelere toplam 5,3 milyon TL destek sağlanacak.

Kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ile odalar, borsalar vb. kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının uygun başvuru sahibi olduğu "Küçük Ölçekli Altyapı Projelerine Yönelik Alternatif Turizm Altyapısı Mali Destek Programı"nda 19 proje yaklaşık 15,9 milyon TL mali destek almaya hak kazandı. Projelerle bölgedeki alternatif turizm alanlarının çekiciliğinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması sağlanacak. Bunun yanında bu

alanlarda alternatif turizm aktivitelerinin çeşitlendirilmesi ile yerel yaşam, yöresel ürünler ve kültürel öğelerin turizme entegre edilmesi için çalışmalar yürütülecek.

69 adet projenin asil listede yer alarak sözleşme imzalamaya hak kazandığı ve toplamda 51 milyon TL'lik yatırımın gerçekleşeceği 2020 yılı Proje Teklif Çağrısının, Aydın, Denizli ve Muğla için hayırlı olmasını diler, tüm proje başvuru sahiplerine Bölgemiz kalkınması için gösterdikleri çabadan ötürü teşekkür ederiz.

geka.gov.tr

2020 YILI KOOPERATİF VE BİRLİKLERİN REKABET GÜCÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI ASİL LİSTE*

S.N.	REFERANS NO	PROJE ADI	BAŞVURU SAHİBİ ADI
1	TR32/20/KOOP/0001	ADSYB Makine Parkı	Aydın İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
2	TR32/20/KOOP/0002	Sazak Tarımsal Kalkınma Kooperatifinde Hastalıktan Ari Çiğ Süt Pazarlama İmkanlarının Geliştirilmesi	Sınırlı Sorumlu Sazak Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
3	TR32/20/KOOP/0005	Üreticiden Tüketiciye Kaliteli ve Güvenilir Çiğ Süt Tedarik Zincirinin Oluşturulması ve Kapasite Artırımı Projesi	Fethiye Seydikemer İlçeleri Süt Üreticileri Birliği
4	TR32/20/KOOP/0008	Karpuzlu Organik Zeytin Yetiştiricileri Birliği Modernizasyon Projesi	Karpuzlu Organik Zeytin Üreticileri Birliği
5	TR32/20/KOOP/0012	Zeytinyağı'nda Kalitenin İsmi: "Balatçık Kooperatifi"	Sınırlı Sorumlu Balatçık Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
6	TR32/20/KOOP/0013	Tarladan Sofraya Kooperatif Ürünleri	S.S. Denizli Bölgesi Hay. Koop. Birliği
7	TR32/20/KOOP/0016	Köyceğiz Balcılar Köyünde Bal Ormanında Arı Ürünlerinin Katma Değerli Üretimi ve Sürdürülebilir Arıcılık	Sınırlı Sorumlu Balcılar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
8	TR32/20/KOOP/0017	Yeni Nesil Zeytinyağı Yeni Nesil Kooperatif	S.S. Bafa Doğal Yaşam Tarımsal Üretim ve Pazarlama Kooperatifi
9	TR32/20/KOOP/0018	Kaba Yem Paketleme ve Hububat İşleme	Sınırlı Sorumlu Beylerbeyi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
10	TR32/20/KOOP/0019	Söğüt'ün Gölgesinde Lavanta Yağı	S.S. Söğüt Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
11	TR32/20/KOOP/0021	Güney Ege'nin Yükselen Keçiboynuzu Ürünleri Markası Bodrum TARKO	Sınırlı Sorumlu Bodrum Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
12	TR32/20/KOOP/0024	Güçlü Stok, Güçlü Kooperatif	S.S. Türkbükü Gölköy Gökçebel Köyleri Su Ürünleri Kooperatifi
13	TR32/20/KOOP/0026	Muğlalılar, Kendi Balıklarını Stokluyor, Balıkçılar Kalkınıyor	Sınırlı Sorumlu Muğla Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği
14	TR32/20/KOOP/0043	Bölgedeki Yem Bitkilerinin Silajlama İşlemiyle Sürdürülebilirliklerinin Sağlanması	Sınırlı Sorumlu Gemiş Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
15	TR32/20/KOOP/0044	Muğla'nın Kooperatif Ürünlerinin Ortak Satış Mağazası ve E-Ticaret ile Pazarlanması	S.S. Muko Birlik Muğla İli (Köy-Koop.) Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği
16	TR32/20/KOOP/0045	Türkiye'nin 1 Numarası: Denizli Kekiği	Sınırlı Sorumlu Kurtluca Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
17	TR32/20/KOOP/0046	Doğallığı İçinde Saklı	S.S. Ayasofya Kadın Girişimi Üretim Ve İşletme Kooperatifi
18	TR32/20/KOOP/0048	Kavaklıdere Kapasiteyi Katlıyor, Atıl Kapasite Hayat Buluyor	S.S.Kavaklıdere Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
19	TR32/20/KOOP/0052	İnceğiz'in Zeytinyağı Şişede	Sınırlı Sorumlu İnceğiz Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
20	TR32/20/KOOP/0056	Alandız Kestanecilik İşleme ve Paketleme Sürecinin İyileştirilmesi Projesi	S.S. Alandız Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
21	TR32/20/KOOP/0057	Acıpayam ve Serinhisar İlçeleri Süt Üreticileri Birliği Depolama Süreci İyileştirme Projesi	Denizli İli Acıpayam ve Serinhisar İlçeleri Süt Üreticileri Birliği
22	TR32/20/KOOP/0058	Kelekçi Kooperatifi Süt Depolama Süreci İyileştirme Projesi	S.S. Kelekçi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
23	TR32/20/KOOP/0059	Yorga Kooperatifi Süt Depolama Süreci İyileştirme Projesi	S.S. Yorga Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
24	TR32/20/KOOP/0060	Hayvancılıkta Yem Maliyetlerini Düşürmek ve Kooperatifin Gücünü Artırmak Amacıyla Mısır Flake Tesisi Kurulum Projesi	SS Sarıabat Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
25	TR32/20/KOOP/0062	Zeytin Yiyorum Yaşamı Seviyorum	Sınırlı Sorumlu Akyeniköy Balat Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

2020 YILI KOOPERATİF VE BİRLİKLERİN REKABET GÜCÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI
ASİL LİSTE* (DEVAMI)

26	TR32/20/KOOP/0065	Aydın Karpuzlu Zeytinyağının İşleme ve Paketleme Süreçlerinin İyileştirilmesi ve Markalaşma Kapasitesinin Artırılması	S.S. Karpuzlu ve Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
27	TR32/20/KOOP/0066	Kolak Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Orman Ürünlerine Katma Değer Katıyor	S.S. Kolak Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
28	TR32/20/KOOP/0067	Yaylapınar Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin Süt Toplama Ve Depolama Süreçlerinin Modernizasyonu	Sınırlı Sorumlu Yaylapınar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
29	TR32/20/KOOP/0069	Kalınkoz Yemini Üretiyor	S.S. Kalınkoz Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
30	TR32/20/KOOP/0074	Süt Toplamada Tedarik Zincirinin Kısaltılması ve Yerel Ürünlerin Pazarlanması	Çameli İlçesi Süt Üreticileri Birliği
31	TR32/20/KOOP/0077	Kooperatif Altyapı Eksikliklerini Tamamlayarak Katma Değer Sağlıyor	Sınırlı Sorumlu Datça Merkez Su Ürünleri Kooperatifi
32	TR32/20/KOOP/0079	Serinhisar Kadın Kooperatifi Güçleniyor, Rekabet Gücü Artıyor	S.S. Serinhisar Kadın Girişimi Üretimi ve İşletme Kooperatifi

**Sıralama Referans Numarası baz alınarak yapılmıştır.*

2020 YILI KOOPERATİF VE BİRLİKLERİN REKABET GÜCÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI
YEDEK LİSTE

S.N.	REFERANS NO	PROJE ADI	BAŞVURU SAHİBİ ADI
1	TR32/20/KOOP/0014	Yem Flake Tesisi Yapımı	Sınırlı Sorumlu Dayılar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
2	TR32/20/KOOP/0032	Odundan Keresteye	S.S. Yazır Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
3	TR32/20/KOOP/0070	Dalyan'dan Sofralara	S.S. Dalko Dalyan Su Ürünleri Kooperatifi

2020 YILI ALTERNATİF TURİZM MALİ DESTEK PROGRAMI
(Kâr Amacı Güden İşletmelere Yönelik)
ASİL LİSTE*

S.N.	REFERANS NO	PROJE ADI	BAŞVURU SAHİBİ ADI
1	TR32/20/TUR1/0004	Kuşadası Kirazlı Köyü Alternatif Turizm Potansiyelinin Harekete Geçirilerek Turizm Gelirlerinin Artırılması	Goma Turizm ve Seyahat Acentası Limited Şirketi
2	TR32/20/TUR1/0005	Marmaris'te Kültürel Miras Yeniden Canlanıyor	ASM Grup Reklam Sanayi Ticaret Limited Şirketi
3	TR32/20/TUR1/0012	Denizli Nikfer Kayak Merkezi Kalkınma Projesi	Log Nikfer
4	TR32/20/TUR1/0014	Likya Yollarında Atlarla Dolu Dizgin	Northstars Turizm Hayvancılık ve Tic. Ltd. Şti.
5	TR32/20/TUR1/0022	Sudan Gelen Eğlence	Varyant Enerji Medikal Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
6	TR32/20/TUR1/0024	Yeni Nesil Ecofarm	Ali Somer Tarımcılık ve Kamping İşletmeleri
7	TR32/20/TUR1/0025	Sürdürülebilir Eğitim Sürdürülebilir Turizm: Cennet Dalış Eğitim Merkezi	Cennet Turizm Özel Dalış Eğitim Tic. İnş. Ltd. Şti.
8	TR32/20/TUR1/0027	Faya Turizmi Alternatif Turizm Alanında Sörf ve Alternatif Su Sporları ile Cazibe Merkezi Oluyor Projesi	Faya Turizm İnş. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
9	TR32/20/TUR1/0028	Gökyüzündeki Özgürlük	Green Action Turizm Taşımacılık İnşaat Ticaret Limited Şirketi
10	TR32/20/TUR1/0029	Ortaca Alternatif Turizmi Su Sporlarıyla Gelişiyor	Yücel Dursun - Segel Paradise
11	TR32/20/TUR1/0030	Mavi Huzura Kavuşmak	Sıtkı Tağmaç Saraçoğlu
12	TR32/20/TUR1/0032	Teknolojik Altyapı ve Dijital Dönüşüm Yatırımıyla Alternatif Turizmi 12 Ay Boyunca Uçuruyoruz	Elite Turizm Tic. Paraşüt İşletmeciliği Özel Eğitim İtha. İhrc. Ltd. Şti. Escape Seyahat Acentası
13	TR32/20/TUR1/0033	Özgürlük Suyun Altında	Ünver Su Sporları
14	TR32/20/TUR1/0034	Yenilenerek Yükselmek: Bir Alternatif Turizm Seçeneği Olarak Yamaç Paraşütü	Hanuman Turizm Taşımacılık İnşaat Limited Şirketi
15	TR32/20/TUR1/0035	Skysports Uluslararası Hizmet Altyapısı ile Uçuyor	Yamaç Turizm Tekstil İnşaat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
16	TR32/20/TUR1/0039	Alternatif Turizm Değeri Gökçeler Mağarasının Turizm Alt Yapı Eksiklerinin Giderilerek Dört Mevsim Turizme Kazandırılması	Kanyon Teras Kafe Restorant
17	TR32/20/TUR1/0042	Bodrum'un Agro-Turizm ve Yerel Deneyimler Merkezi Barbaros Farm ile Dört Mevsim Turizm	Emkon Emlak Konut Turizm İnşaat ve Ticaret Anonim Şirketi
18	TR32/20/TUR1/0047	Çameli Yaylasında Ekoturizm	Akşit Turizm Danışmanlık Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

**Sıralama Referans Numarası baz alınarak yapılmıştır.*

2020 YILI ALTERNATİF TURİZM ALTYAPISI MALİ DESTEK PROGRAMI
(Küçük Ölçekli Altyapı Projelerine Yönelik)
ASİL LİSTE*

S.N.	REFERANS NO	PROJE ADI	BAŞVURU SAHİBİ ADI
1	TR32/20/TUR2/0004	Beyağaç, Doğanın Özünde Yayla Keyfi	Beyağaç Kaymakamlığı
2	TR32/20/TUR2/0005	Osman Hamdi Bey ile 19. yy'a Dijital Yolculuk	Muğla Büyükşehir Belediyesi
3	TR32/20/TUR2/0008	Çameli Hava Sporları Merkezi ve Rekreasyon Alanı	Çameli Belediye Başkanlığı
4	TR32/20/TUR2/0010	Didim Ekospor Turizmi Çadır ve Karavan Parkı	Aydın Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
5	TR32/20/TUR2/0013	Apirota Marmaris	T.C. Marmaris Ticaret Odası
6	TR32/20/TUR2/0018	Dalaman Tarihi Atatürk Köprüsü Raftingle Buluşuyor	Dalaman Belediyesi
7	TR32/20/TUR2/0019	Muğla'nın Zirvesi Gökçukur Yaylası'nda Spor ve Macera Turizmi Altyapısının Geliştirilmesi	Kavaklıdere Belediyesi
8	TR32/20/TUR2/0022	Antik Pedal	Fethiye Belediyesi
9	TR32/20/TUR2/0023	Alternatif Turizmin Yeni Rotası Kirazlı	Aydın Büyükşehir Belediyesi
10	TR32/20/TUR2/0026	Dağ Bisikleti ve Doğa Yürüyüşlerinde Yeni Bir Destinasyon: Karacasu	Karacasu Kaymakamlığı
11	TR32/20/TUR2/0028	Gökova Mesire Alanı Modernleşiyor, Kampçılık Akyaka'da Gelişiyor	Muğla Orman Bölge Müdürlüğü
12	TR32/20/TUR2/0034	Beçin Ören Yeri'nin Çevre Düzenleme Projesi ve Uygulama Çalışması 1. Etap	Milas Kaymakamlığı
13	TR32/20/TUR2/0040	Doğa Harikası Toparlar Şelalesini Dört Mevsimde Keşfedelim	Köyceğiz Belediye Başkanlığı
14	TR32/20/TUR2/0041	Yörük Köyü: Dırlavan	Muğla Ticaret ve Sanayi Odası
15	TR32/20/TUR2/0048	Aphrodisias Kültür Yolunda Karacasu Molası	Karacasu Belediye Başkanlığı
16	TR32/20/TUR2/0050	Honaz'da Alternatif Turizm Alanlarının Katma Değerinin ve Potansiyelinin Canlandırılması	Honaz Belediyesi
17	TR32/20/TUR2/0051	Fethiye Sualtı Tarih Parkı	Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası
18	TR32/20/TUR2/0052	Nilüfer'in Rüyası Çivril'de Gerçek Oluyor	Çivril Belediyesi
19	TR32/20/TUR2/0055	Dalyan Digital Nomads' Destination	Ortaca Kaymakamlığı

**Sıralama Referans Numarası baz alınarak yapılmıştır.*

2020 YILI ALTERNATİF TURİZM ALTYAPISI MALİ DESTEK PROGRAMI (Küçük Ölçekli Altyapı Projelerine Yönelik) YEDEK LİSTE

S.N.	REFERANS NO	PROJE ADI	BAŞVURU SAHİBİ ADI
1	TR32/20/TUR2/0042	Denizli Büyükşehir Belediyesi Gökpınar Eski Santral Bölgesi Turizme Kazandırılıyor	Denizli Büyükşehir Belediyesi
2	TR32/20/TUR2/0044	Bozkurt Çambaşı Ekolojik Kamp Alanı Projesi	Bozkurt Belediyesi
3	TR32/20/TUR2/0046	Tarihi Yeni'den Keşfet	Didim Ticaret Odası
4	TR32/20/TUR2/0020	Efeler'de Dört Mevsim Bahar Gibi	Efeler Belediyesi
5	TR32/20/TUR2/0025	Dalyan Kaunos Kültür Sanat Araştırma Müzesi	Ortaca Belediye Başkanlığı
6	TR32/20/TUR2/0047	Suyun Üstünden Altına Bir Bodrum Turu	Bodrum Ticaret Odası
7	TR32/20/TUR2/0003	'Hadi Gari! Yaylaya İnelim'	Menteşe Belediye Başkanlığı
8	TR32/20/TUR2/0014	Yörük Kültürü ve Hayri Dev Müzesi	Çameli Kaymakamlığı
9	TR32/20/TUR2/0011	Hierapolis Tarihi ve Kültürel Varlıkların Korunması Projesi	Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
10	TR32/20/TUR2/0030	Lagina ve Çevresinin Doğal ve Kültürel Öğelerinin Turizme Entegre Edilmesi	Yatağan Belediyesi
11	TR32/20/TUR2/0058	Acıpayam Kültürü'nün Sergilenmesi: Karaağaç Baba Otağı	Acıpayam Belediyesi
12	TR32/20/TUR2/0043	Knidos Deniz Feneri Yolu ile Roma Anıtı'nın Kültür ve Doğa Turizmine Kazandırılması	Datça Kaymakamlığı
13	TR32/20/TUR2/0012	Turizm Yolunda Babadağ: Doğa Turizm Potansiyelinin Geliştirilmesi	Babadağ Belediyesi
14	TR32/20/TUR2/0060	Letoon Tiyatrosu Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Çevre Düzenleme Projesi	Seydikemer Kaymakamlığı
15	TR32/20/TUR2/0037	Acıgöl Turizmi Geliştirme ve Sosyal Altyapının İyileştirilmesi Projesi	Çardak Belediyesi
16	TR32/20/TUR2/0039	Magnesia Artemis Kutsal Alanı, Güney Stoa'daki Heroon ve Triclinium'un Turizme Kazandırılması	Germencik Kaymakamlığı
17	TR32/20/TUR2/0031	Heyecanı ve Huzuru Gelenbe Mesire Alanında Yaşayalım	Buharkent Belediye Başkanlığı
18	TR32/20/TUR2/0027	Söke; Mykale'den Latmos'a Yerel Değerleriyle Yaşayan Alternatif Turizme Yönelik Envanter, Destinasyon ve Markalaşma Projesi	Söke Kaymakamlığı
19	TR32/20/TUR2/0009	Knidos Seramik Atölyeleri Arkeolojik Park Düzenlemesi Projesi	Datça Belediyesi
20	TR32/20/TUR2/0032	Marmaris Yürüyüş Rotaları	T.C. Marmaris Belediyesi
21	TR32/20/TUR2/0033	Denizli Kent Kültürünün Turizme Entegrasyonu	Denizli Ticaret Odası
22	TR32/20/TUR2/0056	Çal Kırsal Turizm Harekete Geçirme Projesi	Çal Belediye Başkanlığı
23	TR32/20/TUR2/0059	Ekolojik Yaşam Durağınız Ula	Ula Belediye Başkanlığı
24	TR32/20/TUR2/0045	Tavas Cezaevi Artık Sanat Evi	Tavas Belediye Başkanlığı

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)

GüneyEgeKA

guneyegeka

Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)

Güney Ege Kalkınma Ajansı

DENİZLİ'DE ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

Hazırlayan: Nilay AKAY / Tanıtım ve Dış İlişkiler Birimi

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan ile üretici örgütleri ve bu kapsamda hayata geçirilen uygulamalar hakkında görüştük.

➤ Kooperatif ve birlik gibi üretici birliklerinin sürdürülebilir kalkınmaya etkileri ve kırsal kalkınma açısından önemi hakkındaki fikirlerinizi öğrenebilir miyiz?

Aziz Türk milleti, "Birlikten kuvvet doğar" felsefesini geçmişten bugüne hayatın her alanında başarı ile geçirmiştir. Çünkü bizim kültürümüzde, inancımızda birlik vardır, beraberlik vardır, dayanışmanın gücü ve huzuru vardır. Bu minvalde, tek başına yeterli ekonomik güce sahip olmayan üreticilerimizin kooperatif ve birliklerle karşılıklı yardım ve dayanışması da ortak bir bilinç oluşturacaktır. Çiftçilerimizin ihtiyaçlarını gidermesi için daha kaliteli ve yüksek miktarlarda üretim yapmalarına olanak sağlayan kooperatif ve üretici birliklerimiz, ürünlerin işlenmesinde ve pazarlanmasında da başrol oynayacaktır.

Bununla birlikte çiftçilerin çıkarlarını koruyarak sürdürülebilir üretim ve tüketim modelini ortaya koyan ve bölgenin kalkınmasına büyük katkı sunan kooperatif ve üretici birlikleri kırsal kalkınma anlamında hayati bir önem taşımaktadır.

➤ Denizli'de pek çok üretici birliği faaliyet gösteriyor. Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin bu birliklere yönelik hayata geçirdiği projeler ve ortaklaşa faaliyetleriniz nelerdir?

Belediyecilik hizmetlerimizin yanı sıra kültür, sanat, turizm, eğitim, spor, sağlık ve tarım alanlarında yaptığımız yatırımlarla şehrimizin sosyo-ekonomik yapısına katkı sağlamayı sürdürüyoruz. Özellikle tarımsal üretimi artırmak ve kırsal bölgelerin kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla hiçbir fedakarlıktan kaçınmadan tarım makineleri, bal ormanı, rüzgar gülleri, sulama sistemleri, su tankerleri, zararlılarla mücadele ekipmanları ve fidan desteği gibi sayısız destekler sunduk ve sunmaya da devam ediyoruz.

2018 yılında ilimizde arıcılık yapan ve Arı Yetiştiricileri Birliğine üye olan 1.300 üreticinin tamamına arıcı maskesi dağıtımı gerçekleştirdik. Yine 2021 yılında ilimizde arıcılık yapan ve Arı Yetiştiricileri Birliğine üye olan 1.100 üreticiye, içerisinde arıcı maskesi, pantolonu, eldiveni, körüğü ve el demirinin bulunduğu birer adet arıcılık ekipmanı setinin dağıtımını gerçekleştirdik.

2018 yılında sulama birlikleri kanun ile Devlet Su İşlerine devrolmadan önce, Acıpayam Sulama Birliği ile Bereket Sulama Birliği'nin "Açık Sulama Sistemlerinin Kapalı Sisteme Dönüştürülmesi Projesi" kapsamında DSİ'ye ödemesi gereken ön ödeme Büyükşehir Belediyemizce üstlenilmiştir.

Ayrıca 2017 ve 2018 yıllarında Buldan ilçesinin Alandız Mahallesi'nde bulunan S.S. Alandız Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin, Bakanlık ve GEKA destek programı kapsamında onay verilen Kestane Şekeri Üretim Tesisi Projesi'ne büyükşehir belediyemizce kooperatife 5000 pay ile ortak olunarak destek verilmiştir.

➤ Tarımsal üreticilere, kooperatif ve birliklere destek vermenizdeki temel amaç nedir?

Göreve geldiğimiz ilk günden beri alt yapıdan üst yapıya, spor tesislerinden yeşil alanlara kadar şehrimizi baştan aşağıya imar etmeye gayret ediyoruz. Bize verilen emanete sahip çıkarak, vatandaşlarımıza gece gündüz hizmet ediyoruz. Bu kapsamda Büyükşehir Kanunu'nda yapılan güzel bir düzenlemeyle de tarıma ve hayvancılığa destek verebilir hale geldik. Odalarımızın, birliklerimizin, üreticilerimizin talepleriyle güzel işlerin altına imza attık, atmaya da devam ediyoruz.

Gerek kooperatif ve üretici birliklerine gerekse üreticilerimize; ürünlerine katma değer katmanın ve girdi maliyetlerini düşürmenin önemini, kolektif çalışmanın üreticilerimiz tarafından üretilen ürünlerin daha geniş kitlelere ulaşmasındaki avantajını gösteriyoruz. Çünkü biz insanlarımızın yaşadıkları yerde mutlu olmalarını, üretmelerini ve kazanmalarını istiyoruz. Kırsalda yaşayan vatandaşlarımızın mutlu olması, ürünlerin değer bulması ve kaliteli üretim; geleceğimiz, şehrimiz ve ülkemiz için büyük öneme sahip.

➤ Kooperatif, birlik ve üreticilere yönelik yeni ve devam eden projeleriniz nedir?

Biz bu göreve vatandaşlarımıza hizmetkar olmak için geldik. Tek derdimiz, tek amacımız bize verilen emanete sahip çıkarak vatandaşımızın dertleriyle dertlenmek. Sadece tarım ve hayvancılıkta değil; "Nerede bir sıkıntı var, vatandaşımızın derdi var?" onu ortadan kaldırmaya çalışıyoruz. Bu anlamda süt üreticilerimiz için çok önemli bir projeye başladık. Denizlimiz, sanayiye arz edilen günlük ortalama 1.300 ton süt miktarı ile ülke geneli ilk 5 ilin içerisinde yer almaktadır. Şehrimizde 22.000 süt üretim işletmesi bulunmakta olup bu işletmeler içerisinden sadece yaklaşık 1.000 adedi mevcut sütün kalite kriterlerine göre verilen destekten yararlanabilmektedir. Söz konusu destekten yararlanabilmek için maalesef üreticilerimiz süt analizlerini başka şehirlerde yaptırmaktadırlar.

Bu nedenle ilimizdeki üretici örgütlerine üye olan tüm süt üreticilerinin bakanlık tarafından sütte kalite kriterine göre yapılan destekten yararlanabilmesi için süt analizlerini başka illerde yaptırmak yerine kendi ilimizde yaptırabilmesinin önünü açıyoruz. Bu hususta çiğ süt üretimi ve kalitesi ile uygulanan hayvancılık politikalarının etkinliğini artırmak, çiğ süt üretiminde sürdürülebilirliği ve üretici fiyatlarında istikrarı sağlamak amacıyla Denizli İli Süt Üreticileri Birliği ile ortaklaşa Süt Analiz Laboratuvarı kuracağız.

Bunun yanında üreticilerimiz için hayati öneme sahip Denizli Merkez Lisanslı Depoculuk Tesisi yapımı için Denizli Ticaret Borsası ile iş birliği protokolü imzaladık. Tavas ilçemizde tarımsal üretimin gıdaya dönüşmesinde önemli bir aşama olan depo, çiftçilerimiz tarafından üretilen hububat, yağlı tohum ve bakliyat ürünlerinin sağlıklı bir şekilde muhafaza edilerek ülke ekonomisine kazandırılması amacıyla inşa edilecek.

Böylece çiftçimiz ürünlerini anında ellerinden çıkarmak zorunda kalmayacak, ürünler burada sağlıklı şekilde depolanacak ve belgeleri ile satış gerçekleştirebilecek.

Beyağaç ilçemizde zeytinyağı işleme tesisi kurulması için de çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayrıca çiftçilerimize şehrimizin cevizin başkenti olması adına 325.000 adet ceviz fidanı dağıtımı gerçekleştirdik. 2021 yılında çiftçilerimize 56 kilometrelik sulama borusu desteği sağladık.

➤ Kurumsal kapasitesi güçlenen üretici birliklerinden Denizli'nin rekabetinin güçlenmesi adına neler bekliyorsunuz?

Kurumsal kapasitesi güçlenen üretici birlikleri; hem kırsalda genç istihdamın artmasının önünü açacak, hem de tarımda yeni teknolojilerin takibi, benimsenmesi ve uygulanmasını daha da kolaylaştırarak bölgemizde üretilen ürünlerin pazarlamasında uluslararası rekabet edecek konuma gelecektir.

➤ Sizce üretici birlikleri kendilerine sunulan avantajlardan, gelişen teknoloji ve artan iletişim imkanlarından yeterince faydalanabiliyor mu?

Denizlimizde bunun güzel örnekleri var. Örneğin bu üretici

örgütlerinden bir tanesi Denizli Büyükşehir Belediyesi olarak desteklediğimiz S.S. Alandız Tarımsal Kalkınma Kooperatifi oldu. Kooperatifimiz, Bakanlık ve GEKA'nın da verdiği desteklerden yararlanarak bünyesine tarım ve bilişim teknolojilerini dahil etti. Kooperatifimiz katma değerli ürünler üretmekte ve dolayısıyla pazarlama ağını genişletmektedir.

➤ Gençlerin üretici birliklerindeki rolü hakkındaki fikirleriniz nelerdir? Gençlere ne tavsiye edersiniz?

Gençlerimiz gerek tarım ve hayvancılık gerekse finans ve ya-

geka.gov.tr

zılım konularında kendilerini donatarak ve üretici birliklerimizde daha fazla rol alarak, atalarımızdan kalan bu cennet toprakları ve imkanları modern tekniklerle işleyerek hem aile ekonomilerine, hem de ülke ekonomisine katkı sağlayarak köylerimizi, ilçelerimizi ve Denizlimizi birçok pazarda uluslararası düzeyde rekabet edebilecek konuma getirebilirler. Gelecek genç çiftçilerimizde.

➤ Ajansımızın üretim odaklı kooperatiflerin ve birliklerin rekabet gücünün artırılarak, kırsal alanda gelir düzeyinin artırılması amacıyla yürüttüğü "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı" hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Sizce bu program Güney Ege Bölgemizin kalkınmasında nasıl bir rol oynayacaktır?

İyi işler başaran üretici örgütlerinin yanında yönetilememesi nedeniyle tasfiye edilen örgütler de mevcut. Profesyonel ve demokratik yönetim, bilinçli ortaklık ve güçlendirilmiş çalışan kadrosu ile artık tam anlamıyla tarımsal kalkınma aracı olarak kabul edilecek olan üretici örgütleri sayesinde üreticilerin her türlü ihtiyacına cevap vermede, ülkemizde bu bilincin giderek gelişmesine katkı sağlamada, teknolojik yenilikler sonrası ürün potansiyeli ve çeşitliliğinin artmasında rol oynayarak bölgemizin kalkınmasına büyük katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Sayfaya buradan ulaşabilirsiniz!

yatirimadestek.gov.tr

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı GEKA

KUŞADASI'NDA BİR KADIN GİRİŞİMİ KOOPERATİFİ: **KUŞAKK**

"KUŞAKK'tan Kuşağa Yaratıcı El Sanatları Projesi" Kuşadası Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi (KUŞAKK) tarafından Ajansımızın 2018 Yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında yürütüldü. Ajansımız tarafından 341.990 TL destek verilen proje, 383.986 TL bütçe ile 20 ayda tamamlandı.

Ürettiği ürünleri pazarlama olanağına sahip olmayan kadınları bir araya getirerek istihdam olanağı yaratan, Kuşadası'na has el sanatlarını geliştirerek özgün hediyelik ürünler üretmeyi amaçlayan KUŞAKK bünyesinde "Yaratıcı El Sanatları Tasarım, Üretim ve Eğitim Merkezi" oluşturularak yerel motiflerin el sanatları ile buluşturulması ve katma değeri yüksek hediyelik eşya üretilmesi planlandı. Proje ile yöredeki kadınlara hizmet vermek üzere Yaratıcı El Sanatları Tasarım, Üretim ve Eğitim Merkezi oluşturuldu. Merkezde Kuşadası'na ait kaybolmaya yüz tutmuş yerel motiflerin yeni tasarım çalışmalarıyla el sanatları üzerine işlenerek katma değeri yüksek hediyelik eşya haline getirilmesi ve pazarlanması amaçlandı. Böylelikle turizm sektörüne yönelik yeni ürün gamları oluşturuldu.

Yerel ve geleneksel el sanatları üretimine yönelik tasarımlarla, bölgenin geleneksel sanatları ile Kuşadası'ndaki tarihi evlerde bulunan çatı kuşları, Kuşadası ve Dilek Yarımadası Milli Parkı'ndaki bitki ve hayvan türlerinin korun-

geka.gov.tr

ması ve tanıtılması amacıyla hazırlanan motifler el sanatları ile buluşturularak hediyelik yeni ürün gamları oluşturuldu. Ortaya çıkan ürünlerle KUŞAKK'ın markalaşması ve yenilikçi pazarlama yöntemleri ile ekonomiye kazandırılması hedeflendi.

Öte yandan, atölyede üretilen turistik ve hediyelik el sanatları ürünlerinin satışının yapılabilmesi amacıyla markalaşma ve tasarım danışmanlığı alımı gerçekleşti. Mağaza ve internet sitesi satışları ile satış stantları da projeye dahil edildi. Gelecek dönemde, var olan ürünlerin yanı sıra tarımsal ürünler ve yerel gıdalar üzerine de çalışma alanı genişletilerek kadınların iş gücüne katılımının arttırılması planlanıyor.

Her ne kadar pandemi koşulları olumsuz etkilese de kooperatif faaliyetlerine devam ediyor. Kuşadası Kaleiçi'ndeki atölye ve üretim merkezinde firmalara promosyon ürünleri, logolu maske yapımı gibi ürün yelpazelerine ekledikleri yeni ürünlerini üretiyorlar. Kadın Eğitimi Değerlendirme Vakfı'ndan aldıkları eğitimle bez bebek yapımı eğitimi de almış olup bugünlerde bez bebek üretimine de ağırlık veriyorlar. Ticaret Bakanlığının KOOP-DES projesiyle seramik atölyesi eğitimleri ve çalışmaları da devam ediyor.

Markalaşma çalışmaları kapsamında Kuşadası markalı ürünleri ile çevrim içi alışveriş sitelerinde satışa da başlamış olmanın gururunu yaşıyorlar. Bununla birlikte Kuşadası AVM'deki stantlarında satış yapıyorlar.

Proje kapsamında yerel motiflerin el sanatları ile buluşturulması ve katma değeri yüksek hediyelik eşya üretimi yoluyla kültürel ve yerel mirasa sahip çıkarak markalaşması amaçlandı. Bu hedefler doğrultusunda kadınlara el sanatları alanında mesleki beceriler kazandırıldı. Atölyede üretilen (çanta, clutch, ev tekstili, plaj giysisi, ahşap ve serigrafi baskılı şallar, turistik ve hediyelik el sanatları) ürünlerinin satışları proje dahilindeki mağaza, satış stantları ve internet sitesi aracılığıyla gerçekleştiriliyor.

Web sitesine buradan ulaşabilirsiniz!

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı GEKA

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

İMALAT SANAYİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ YÖNETİM DANIŞMANLIĞI TEKNİK DESTEK PROGRAMI

TR32/21/İSG/YDTD

2021

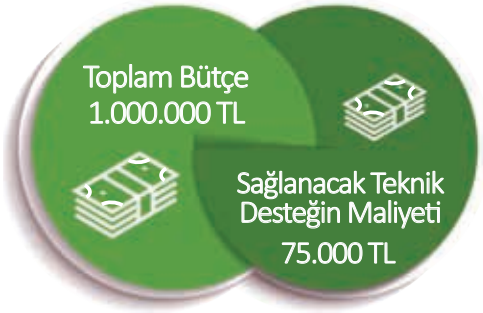

AYDIN YATIRIM DESTEK OFİSİ
Köprülü-Veysipaşa Mah. Çankaya Cad. No:18 Efeler/AYDIN
T: +90 256 211 0 216 - 211 0 217 F: +90 256 211 0 213
aydin@geka.gov.tr

DENİZLİ MERKEZ
Pamukkale Teknokent Kınıklı Mh. Hüseyin Yılmaz Cd. No:67 B Blok
Kat:2 20160 Pamukkale/Denizli
T: +90 258 371 88 44 F: +90 258 371 88 47
info@geka.gov.tr

MUĞLA YATIRIM DESTEK OFİSİ
Muslihittin Mh. Mehmet Polatoğlu Cd. No: 22/1 Kat: 2 Menteşe/MUĞLA
T: +90 252 213 17 92 - 213 17 93 F: +90 252 213 17 82
mugla@geka.gov.tr

AZAMİ PROJE SÜRESİ **6 AY**

guneyegeka
GuneyEgeKA
GuneyEgeKalkinmaAjansi

www.geka.gov.tr

SON BAŞVURU TARİHİ
31/12/2021

TAAHHÜTNAME SON TESLİM TARİHİ
31/12/2021

YEREL KALKINMADA KOOPERATİFLERİN ROLÜNÜ ARTTIRMA

S.S. SÖKE TARIMSAL KALKINMA KOOPERATİFİ AYDIN

S.S. Söke Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından 2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "Yerel Kalkınmada Kooperatiflerin Rolünü Arttırma" projesi ile kooperatifin süt depolama ve toplama kapasitesinin artırılması ile sütün yağ ve su analizinin kooperatif bünyesinde yapılarak kalite ölçümünün gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 463.680 TL destek verilen ve 539.622 TL bütçe ile 18 ayda tamamlanan projeyle süt toplama aracı, süt soğutma tankı, araç üstü süt nakil tankı, süt yağ ve su analiz cihazları alımı gerçekleştirilmiştir.

Projenin sonuçlanmasıyla birlikte kaliteli süt depolama imkanına kavuşan kooperatifin yıllık satış tutarı 17.000.000 TL'den 23.955.054 TL'ye artırılmıştır.

İŞİMİZ SÜT GÜCÜMÜZ ÜRETİCİ

HONAZ SÜT ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ DENİZLİ

Honaz Süt Üreticileri Birliği tarafından 2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "İşimiz Süt Gücümüz Üretici" projesi ile Honaz'ın süt depolama kapasitesinin artması hedeflenmiştir. Projeyle bölgede süt üreten çiftçilerimizin birim satış bedellerin artırılmasını sağlamak, toplanan ve arz edilen sütün kalite kriterlerinin iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 245.524 TL destek verilen ve 289.395 TL bütçe ile 10 ayda tamamlanan proje kapsamında 3 mahalleye süt depolama tankı, jeneratör, ön alım teknesi, süt ölçüm cihazı, aktarma pompası alınmış ve süt toplama aracı tedarik edilmiştir.

Projenin sonuçlanmasıyla birlikte birliğin süt depolama kapasitesi artmış, süt kalitesinin ölçülmesi birlik bünyesinde gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Süt toplama aracı ile sütlerin birlik tarafından toplanmasıyla birlikte alıcı firmalara olan bağımlılık ortadan kaldırılarak sütün birim fiyatında üreticinin kazancı artırılmıştır.

ÇİÇEKÇİLİĞE KATMA DEĞER KAZANDIRILMASI VE PAZARLAMA YÖNTEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

S.S. BEYOBASI KÖYÜ
TARIMSAL KALKINMA KOOPERATİFİ
MUĞLA

2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Bodrum Milas Su Ürünleri Yetiştiricileri ve Üreticileri Birliği tarafından "Çiçekçiliğe Katma Değer Kazandırılması ve Pazarlama Yöntemlerinin Geliştirilmesi" adlı proje yürütülmüştür.

Proje kapsamında kooperatifin kapasitesine uygun nakliye aracı alımı yapılmıştır. Nakliye maliyetinden doğan sorun azaltılarak, kooperatifin rekabet gücü arttırılmıştır. Kooperatif mülkiyetine parçalama makinesi, karıştırma makinesi, viyol doldurma makinesi ve saksı doldurma makinesi alınmıştır. Kooperatif perakende olarak paketlenmiş torf satışına başlayıp; bünyesinde satılan ürün çeşitliliğini artırarak müşteri için alım seçeneklerinin çeşitliliğini arttırarak alternatif gelir getirici alan yaratmıştır.

KOOPERATİFÇİLİĞİN GÜÇLENMESİ İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Hazırlayan: Barış KIYAK / Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi

Ajansımız tarafından 2018 yılında kooperatiflerle gerçekleştirilen anket ve yüz yüze görüşmeler sonunda Güney Ege kooperatiflerinin mevcut durumu ve sorunları ortaya konmuştur. Buradan hareketle bölgede kooperatifçiliğin gelişmesi ve rekabet gücü yüksek sektörlerin yaratılması için gerekli hedefler ve bunlara bağlı stratejiler oluşturulmuştur. Bu kapsamda kooperatiflerin gelişim hedefleri 4 ana başlıkta ele alınmıştır: kurumsal kapasite, katma değeri yüksek üretim, finansal kurumsallaşma, pazarlama kapasitesi. Bu dört ana unsurun farklı stratejilerle desteklenerek bölge kooperatifçiliğinin geliştirilmesi planlanmaktadır.

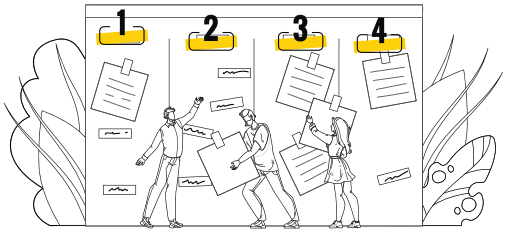

1 YÖNETİM VE ORGANİZASYON KAPASİTESİNİN ETKİN HALE GETİRİLMESİ

Kooperatiflerde Kalite Yönetim Sistemi Yaygınlaştırılması

İş tanımları, görev tanımları, iş planları, organizasyon şemaları gibi dokümantasyonlarla işletmelerin işleyişinin profesyonelleşmesine, şeffaflaşmasına ve işletmenin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına katkıda bulunan kalite yönetim sistemi uygulandığı işletmelerde işletme performansını artırmaktadır. Kooperatiflerde uygulanacak kalite yönetim sistemi de kooperatiflerin mevcut durumlarını görmeleri ile gelecek planlarını yapabilmelerine yardımcı olacak ve performanslarını artırarak profesyonelleşmelerini sağlayacaktır.

Kooperatif Yönetimleri, Üyeleri ve Çalışanlarının Bilgi ve Becerileri Artırılması

Kooperatiflerde göze çarpan en büyük eksikliklerden olan üye ve yönetimin eğitim düzeyinin düşüklüğü hizmet içi eğitimlerle desteklenerek en aza çekilebilecektir. Kooperatiflerin kendi eksikliklerine göre talep edecekleri eğitimler ile Ajans ve ilgili müdürlüklerin tespit ettiği ihtiyaçlara yönelik eğitimlerin bölge kooperatiflerine verilmesi farkındalık ve kooperatif işletmeciliği için büyük önem arz edecektir.

Kooperatiflerde Nitelikli Eleman Sayısının Artırılması

Bölge üniversitelerinden mezunların ya da bölgede ikamet eden üniversite mezunlarının kooperatiflerde istihdam edilmesi gerekmektedir. Kooperatiflere bu konuda teşvik ve destek verilebileceği gibi üniversitelerden ilgili konularda danışmanlık hizmeti almaları da sağlanabilir. Kooperatiflerde nitelikli eleman sayısının artması profesyonellik ve vizyoner bir yaklaşım getirecektir. Faaliyet alanı ve mekânsal olarak birbirine yakın olan kooperatiflerin birleştirilmesi ve güçlendirilmesi teşvik edilecektir. Aynı faaliyet alanında çok sayıda kooperatif olması kooperatiflerin de üye sayısının azalmasına neden olurken; bu kooperatiflerin rekabet ederken "fiyat kırması" nedeniyle her iki tarafın da zarara uğramasına neden olmaktadır. Ayrıca bir bölgede aynı faaliyet alanında çok sayıda kooperatif olması işletme etkinliğinin azalmasına neden olarak yatırım gibi güç birliği isteyen girişimleri de engellemektedir. Bunun için yakın çevredeki benzer faaliyet alanına sahip kooperatiflerin birleşmesi, güç birliği yapması için eğitimler verilerek halk arasında bir farkındalık yaratılacaktır. Böylece güvenirliği ve sermaye yapısı güçlenen kooperatifler finansman kaynaklarına daha kolay erişebilecektir. Sonrasında ise birleşme için teşvik ve devlet desteği verilmesine yönelik çalışılacaktır.

Ulusal ve Uluslararası Piyasalarda Başarı Kazanmış Kooperatifler ve Modellerin Bölgede Tanıtılması

Kooperatiflerde gözlenen umutsuzluk ve başarısızlığa olan inanç kooperatifleri önemli adımlar atmaktan alıkoymakta nitelikli eleman ihtiyacını bile görmezden gelmelerine neden olmaktadır. Kooperatiflerin çoğunlukla tecrübesizlikten kaynaklanan sorunlarını ve başarısızlık algılarını ortadan kaldırmak için başarılı örnekleri görmeleri ve başarabileceklerine inanmalarının sağlanması gerekmektedir. Bunun için kooperatiflerin başarılı örnekleri yerinde ziyaret etmeleri ve başarılı kooperatiflerin yöneticileri ile tecrübe paylaşımlarında bulunmaları gerekmektedir. Bölgede konu ile ilgili konferanslar düzenlenerek kooperatifçilikte başarılı modeller yaratmış kooperatif yöneticilerinin tecrübelerinin paylaşılması önem arz etmektedir.

2 KOOPERATİFLERİN ÜRETİM KAPASİTESİ GELİŞTİRİLMESİ

Üretimde Katma Değeri Artırmaya Yönelik Olarak Kooperatiflerin Makine ve Ekipmanlarının Modernizasyonunun Desteklenmesi

Bölgedeki kooperatiflerde ürünlerin işlenmiş ürüne dönüştürülmesinin ve katma değeri artırmanın önemine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması önem arz etmektedir. Bu kapsamda ürünlerini geliştirmek ya da çeşitlendirmek isteyen kooperatiflere üniversite, uzman ya da danışman desteği sağlanması hususu değerlendirilebilir. Ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştürmek isteyen kooperatiflere yönelik, gerekli makine ve ekipmanlarla üretim altyapısına sahip olması desteklenebilecektir.

İyi Tarım ve Organik Tarımın Özendirilmesi

Bölgedeki üretim odaklı kooperatiflere organik tarım ve iyi tarım uygulamaları ile ilgili eğitim verilmesi, danışmanlık sağlanması yoluyla bu uygulamaların teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması faydalı olacaktır. Bu kapsamda halihazırda organik koşullarda veya bu koşulların sağlanabileceği alanlarda üretim yapan kooperatiflerin sertifikasyona yönlendirilmesi ve organik tarım/iyi tarım uygulamalarına geçmesi ile ilgili çalışmalar yapılabilir.

Üniversite, Araştırma Merkezi ve Kamu Kurumları ile Ortak Çalışmaların Teşvik Edilmesi

Kooperatiflerin üretimde yeni yöntemleri kullanmasının teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Kooperatiflerde katma değeri artırmanın önemine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması önem arz etmektedir. Yeni yöntemlerle ürünlerini geliştirmek ya da çeşitlendirmek isteyen kooperatiflere üniversite, uzman ya da danışman desteği sağlanmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca ar-ge faaliyetleri dışında kooperatiflerde çeşitli alanlarda danışmanlık hizmeti alınması, eğitimler düzenlenmesi, iyi uygulama örnekleri ile tecrübe paylaşımları yapılması, devlet desteklerinden haberdar olmaları ve proje üretebilmeleri için üniversite, araştırma merkezi ve kamu kurumları ile iş birliği bir zorunluluktur. Kooperatiflerde düşük eğitim düzeyi nedeniyle bu ihtiyaçlar göz ardı edilirken üniversite, araştırma merkezi ve kamu kurumlarının bu ihtiyacı tespit ederek kooperatiflere destek olması gerekmektedir. Bölgede bu farkındalık sadece kooperatiflerde değil tüm kurumlarda yaratılmalı ve buna yönelik teşvik ve destekler sağlanmalıdır. Bunun katalizörü olmak için ise üniversite ve Ajans gibi kuruluşlara görev düşmektedir.

Üretim Yöntemi ve Teknolojileri Alanında Yenilikçiliğin Yaygınlaştırılması

Kooperatiflerin üretimde yeni yöntemleri kullanmasının teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Kooperatiflerde katma değeri artırmanın önemine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması önem arz etmektedir. Yeni yöntemlerle ürünlerini geliştirmek ya da çeşitlendirmek isteyen kooperatiflere üniversite, uzman ya da danışman desteği sağlanmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel bilgilerin takip edilmesinin, kooperatiflerin rekabet gücünün artırılması açısından kritik önem taşıdığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda kooperatiflerin güncel gelişmeleri takip etmesi hususunda üst birlikler gibi çatı kuruluşlar tarafından destek sağlanması, kooperatiflerin sektörel fuarlara etkin katılımının desteklenmesi ve ilgili dokümanlara erişiminin sağlanması önem arz etmektedir.

3 BÖLGE KOOPERATİFLERİNDE FİNANSMANA ERİŞİM KAPASİTESİNİN ARTIRILMASI

Kooperatiflerin Destek Mekanizmalarından Daha Fazla Yararlanması

Kooperatiflerin proje hazırlama konusunda yeterli insan kaynağı kapasitesinin olmaması, danışmanlık hizmetlerinden faydalanma isteği ve olanaklarındaki sıkıntılarının bulunduğu görülmektedir. Bu doğrultuda destek mekanizmalarının tanıtımına yönelik yapılacak bilgilendirme toplantılarının daha sık ve kooperatifler özelinde yapılması faydalı olacaktır. Ayrıca kooperatiflere verilecek proje hazırlama eğitimleri büyük önem arz etmektedir. Kooperatiflere yönelik teminatsız ya da faizsiz kredi desteklerinin hazırlanması; bankacılık sistemlerinde teminat kıstasları ve prosedürlerin daha kolaylaştırıcı olacak şekilde düzenlenmesi kooperatiflerin yeni yatırımlar yapmasının yolunu açacaktır. Bu doğrultuda lobi ve iş birliği çalışmaları başlatılacaktır.

Finansal Kurumsallaşma

Kooperatiflerin finansal yapısında öngörü noksanlıkları ve eksik profesyonelleşme gözlenmektedir. Bu doğrultuda finansal okuryazarlık, asgari yönetim ve denetim bilgisinin eksikliği göze çarpmaktadır. Bu nedenle kooperatiflere finansal okuryazarlık eğitimleri verilmesi büyük önem arz etmektedir. Yine bürokrasi, yasa ve mevzuat bilgisinin eksikliğine yönelik eğitim tedbirleri önceliklidir. Tüm bu konularda üst birliklere büyük roller düşmektedir. Kooperatif başkanları üst birlikler aracılığı ile bilinçlendirilebilir ve yine üst birlikler tarafından hu-

kuk müşavirliği destekleri sağlanabilir. Ayrıca yapılan saha çalışması sonucunda kooperatif başkanının eğitim düzeyi arttıkça kooperatifin hukuki sorun yaşaması durumunun azaldığı tespit edilmiştir. Tüm bu sonuçlardan yola çıkarak; kooperatiflerin bürokrasi, yasa ve mevzuat konularında bilinçlendirilmeleri, hukuki sorunlar yaşadıklarında üst birlikler aracılığı ile danışmanlık hizmetleri verilmesi önerilmektedir.

4 PAZARLAMA KAPASİTESİNİN ARTIRILMASI

Dış Ticaret

İhracata başlamak isteyen ya da ihracatı olan fakat bu potansiyelini daha çok arttırmak isteyen kooperatifler, bu eğitim ile dış ticaretin yeni çerçevesi hakkında bilgilenecek ve daha etkin bir şekilde ticaret yaparak hedeflerine daha kolay ulaşabileceklerdir. Ayrıca ticaretini dış ticaret üzerine yapılandırmak isteyen kooperatiflere bu eğitimle dış ticaretin tüm yönleri hakkında bilgi verilerek kendilerine dış ticaret faaliyetlerini uygulama ve yönetme yetkinliği kazandırılmalıdır. Ülkelerin giderek birbirine daha bağımlı hale geldiği ve uluslararası ticaretin ortak kuralları çerçevesinde serbestleştiği küreselleşme sürecinde, ülke ve bölge kalkınmasında önemli rolü bulunan dış ticaretin daha etkin yürütülebilmesi için kooperatiflere dış ticaret konusunda kapsamlı bilgi vermek ve operasyonel uygulama becerisi kazandırmak hedeflenmektedir.

Coğrafi İşaretlerin Alınması ve Marka Yaratılması

Kooperatifleşmenin yurt içi ve yurt dışı örneklerinde çok sık rastlanan ve sadece kooperatif üyelerinin değil bulunduğu bölgenin kalkınmasına da büyük katkı sağlayan en önemli unsurlardan biri de markalaşmadır. Özellikle coğrafi işaret ile birlikte ele alındığında tüm dünyada kısa zamanda tanınan bir ürün ortaya koymak mümkündür. Fakat bölgede kooperatiflerde vizyon eksikliği, nitelikli eleman ve finansman eksikliği markalaşma ve tanıtımın önünde büyük engellerdir. Yapılan çalışmada kooperatiflerin etkin pazarlama faaliyeti yürütemedikleri, markalaşmaya gidemedikleri ve katma değerli ürünler üretemedikleri görülmüştür. Ayrıca ürünleri tüketicilerle buluşturacak satış noktaları oluşturma konusunda da destek verilmelidir. Özellikle birden fazla kooperatifin birlikte kuracakları yapılar öncelikle desteklenmelidir. Markalaşma ile birlikte ele alınabilecek yöntemlerden biri de turizm odaklı kooperatif ve pazarlamanın eksikliğidir. Bu doğrultuda bölgenin turizm öğelerinin ön plana çıkarılması, üretimlerin turizmden yararlanılarak yerel olarak turistlere pazarlanması büyük önem arz etmektedir. Böylelikle kırsal kalkınmanın da hızlanması sağlanabilecektir.

Pazarlama Kanalları Oluşturmada Bölgenin Turizm Potansiyelinden Faydalanılması

Bölge turizminin kooperatiflerin yeni pazarlama kanalları oluşturulmasında bir araç olarak kullanılması iki noktada ele alınabilir. Bunlardan bir tanesi özellikle kadın kooperatifleri ve ev işleri ile ilgili üretim yapan kooperatiflerin turizm yoğun noktalarda sergiler ile ürünlerini turistlere satışa sunmasına yöneliktir. Bu noktada kooperatiflere belirli satış noktaları oluşturmada destek sağlanması uygun olacaktır. El sanatlarına ve yöreye özgün gıda vb. ürünlere yönelik kooperatiflerin desteklenmesi, turizm sektörü geliri odaklı farkındalığın yaratılması ve teşvik edilmesi gerekmektedir. İkinci nokta ise turizm yoğun bölgelerde özellikle kırsal halkın turizm gelirlerinden faydalanması için kooperatifleşerek kendi ürünlerini, atıl durumdaki evlerini ya da arsalarını turizme sunarak hizmet sektörünü canlandırmalarına yönelik olarak turizm kooperatifleri kurmaya teşvik etmektir. Başarılı kooperatiflerden alınacak mentörlük desteği ve başarılı kooperatiflerle yapılacak ortak çalışmalar bu sorunun çözümüne de çok önemli katkı sağlayacaktır.

KUŞADASI KADIKALESİ ANAİA LİMAN KALESİ VE ANITSAL KİLİSESİ ZİYARETLERE AÇILIYOR

Ajansımızın kültür turizminin geliştirilmesine yönelik verdiği destekle yürütülen "Kültür Turizminde Yeni Bir Uğrak Yeri: Kuşadası Kadıkalesi Anaia Liman Kalesi ve Anıtsal Kilisenin Ziyaretlere Açılması" başlıklı proje çalışmaları tüm hızıyla devam ederken projenin sonuna yaklaşılmaktadır.

Ajansımızın Kültür Turizminin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında destek almaya hak kazanan Aydın Valiliği ve Kuşadası Belediyesinin iştirakiyle Kuşadası Kaymakamlığının yürüttüğü proje tamamlandığında, Türkiye turizminde önemli merkezlerden olan Kuşadası'nda önemli bir kültürel miras kültür turizmine kazandırılmış olacak.

Kuşadası Anaia sahil yerleşiminin Orta Çağ'da yapılmış liman kalesi olan Kadıkalesi'nde yürütülen proje kapsamında, kaledeki anıtsal kilisenin geçici modüler örtüsünün sökülerek

yerine kilise yapısındaki zemin ve duvarlarda bulunan resimleri yağışlara ve güneşin zararlı ışınlarına karşı koruyacak çağdaş bir çatı kurulması planlanmıştır. Ajansımız tarafından desteklenen proje kapsamında kale içindeki anıtsal kilisenin üzerinin asma-germe sistemli modern bir çatı ile kapatılması çalışmalarının 2021 yılı eylül ayı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

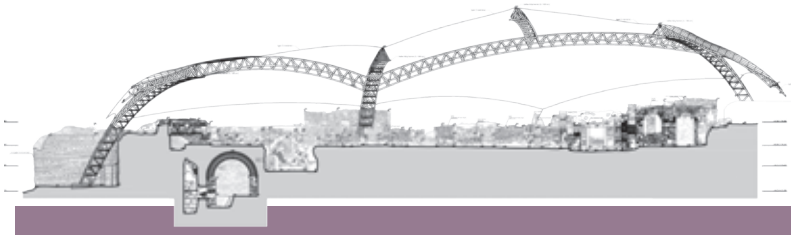

Kültür Turizminde Yeni Bir Uğrak Yeri: Kuşadası Kadıkalesi Anaia Liman Kalesi

Prehistorik dönemden, I. Dünya Savaşı Osmanlı top siperlerine kadar uzanan zengin kültür katmanlarının bulunduğu Kadıkalesi-Anaia Antik Kenti'nde projenin tamamlanmasıyla özellikle anıtsal boyutlu kilisenin, kültür turizmi açısından öne çıkartılarak ziyaretlere açılması sağlanacaktır. Arkeolojik açıdan renkli bulgu ve öyküleriyle yerli ve yabancı ziyaretçileri etkileyecek olan Kadıkalesi, bulunduğu coğrafyadaki diğer örneklerine göre avantajlı duruma geçerek kültür turizminde tercih edilen bir cazibe noktası olacaktır.

geka.gov.tr

ADSYB BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK EĞİTİM MERKEZİ FİZİBİLİTE RAPORU

AYDIN İLİ DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ AYDIN

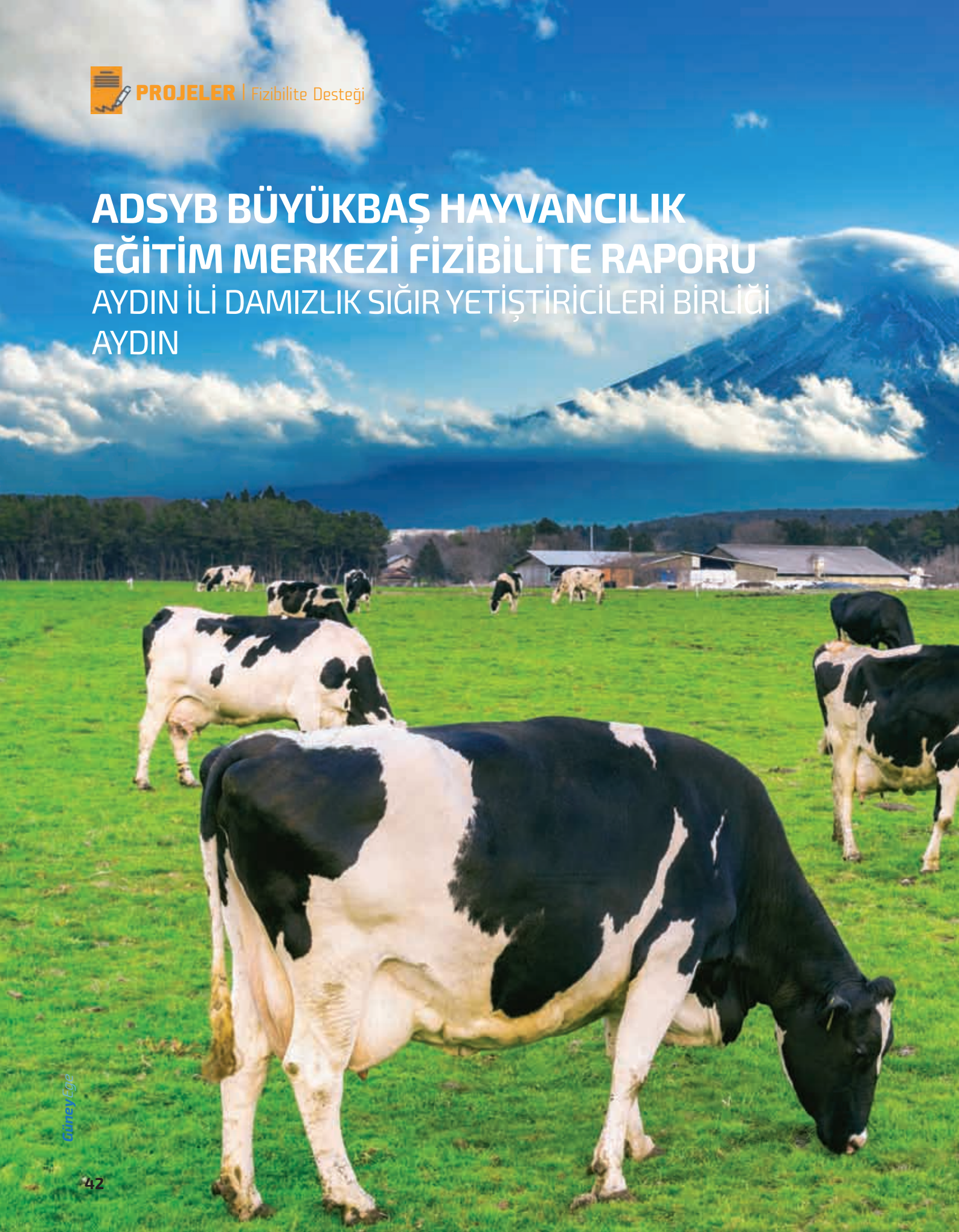

Aydın İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından 2018 yılı Fizibilite Desteği kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "ADSYB Büyükbaş Hayvancılık Eğitim Merkezi Fizibilite Raporu" projesi ile Aydın'ın büyükbaş hayvancılık açısından sahip olduğu potansiyelin daha iyi değerlendirilmesi için yetiştiricilerin büyükbaş hayvancılık ile ilgili eğitim eksikliklerinin giderilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, kurulması amaçlanan eğitim merkezinin orta vadede bölgesel, uzun vadede ise uluslararası eğitim verebilecek bir merkez haline gelmesini sağlamak amaçlanmıştır. Böylelikle birlik tarafından uzun vadede büyükbaş hayvancılık ile ilgili büyük bir platform oluşturulması ve sektör başta olmak üzere ülke ekonomisine katkı sağlayacak bir hayvancılık cazibe merkezi inşası mümkün olacaktır.

Ajansımız tarafından 95.399 TL ile %100 destek verilen ve 12 ayda tamamlanan proje kapsamında hedeflere ulaşmak için gerekli olan eğitim merkezinin fizibilitesi gerçekleştirilmiştir. Projenin sonuçlanmasıyla birlikte hazırlanan ADSYB Büyükbaş Hayvancılık Eğitim Merkezi Fizibilite Raporu paydaşlarla paylaşılmıştır.

geka.gov.tr

TR32 BÖLGESİ'NİN YENİLİK VE GİRİŞİMCİLİK KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN KURULACAK OLAN İNOVASYON KOMÜNİTESİ FİZİBİLİTESİ

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ
DENİZLİ

Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi tarafından 2018 yılı Fizibilite Desteği kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "TR32 Bölgesi'nin Yenilik ve Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi için Kurulacak Olan İnovasyon Komünitesi Fizibilitesi" ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde yüksek teknolojili ve özgün tasarımlı ürün çıktısı algısının TR32 Bölgesi'ndeki irili ufaklı tüm firmalara yayılmasını sağlayacak, bünyesinde prototip atölyesi, KOBİ merkezi, fikir ofisleri ve akademik destek istasyonlarının bulunduğu bütünleşik bir "İnovasyon Komünitesi"nin kurulması için gerekli olan fizibilite çalışmasının yapılması amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından tamamı desteklenen ve 60.000 TL bütçesi olan projede, öncelikle ihtiyaç analizi anketi hazırlanmış, özel sektör kuruluşları (OSB, TGB, EB vb.) akademisyenler ve öğrenciler olmak üzere üç ana hedef gruba yönelik olarak hazırlanan sorulardan oluşan anket elektronik olarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca TR32 Bölgesi'nde faaliyet gösteren 19 firma; Askon Demir Çelik, Sirmersan Mermer, HD Kauçuk, Bez Tekstil, Dentaş Ambalaj, Dok-San Tekstil, Gamateks Tekstil, Çağdaş Cam, Or-Ge Yapı, Uğur Soğutma, Polat Makina, Mesa Etiket, Nisa Boyahane Bobin Boya, Uygar Makine, Promoda Tekstil, Skynet Yazılım, CityBoss Yazılım, Norbit Yazılım ve Yıldız Endüstriyel yerinde ziyaret edilmiştir. Aydın Adnan Menderes Teknokenti ile Muğla Teknopark ziyaret edilerek İnovasyon Komünitesi ile ilgili bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nın kurmuş olduğu İNOVATSO; Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin kurmuş olduğu Tasarım Fabrikası, Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nin kurmuş olduğu Kalyon Garaj Prototipleme ve Girişimcilik Merkezi ve Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nin kurmuş olduğu Akıllı Ürün ve Üretim Sistemleri Araştırma ve Eğitim Merkezi (MCBÜ-AKÜM) olmak üzere 4 benzer merkez ziyaret edilmiştir. Pamukkale Üniversitesi'nde Mühendislik Fakültesi, Teknoloji Fakültesi ve Fen Fakültesi olmak üzere üç fakülte ile akademisyen çalıştayları yapılmış, 20 akademisyen belirlenerek akademisyen kurulu oluşturulmuştur. İnovasyon Komünitesi'nin ihtiyaçları, hangi sektör ve alanlarda faaliyet gösterebileceği, üretilen çıktıların piyasadaki talebi ile ilgili konularda fikir alışverişinde bulunulmuştur. Bu merkezde bulunması gereken ekipman, yazılım ve donanımların teknik özellikleri hakkında akademisyenlerden görüş alınmıştır.

YATAĞAN TERMİK SANTRAL KAYNAKLI ATIK ISI İLE SERA FİZİBİLİTESİ

YATAĞAN GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ MUĞLA

2019 yılı Fizibilite Desteği kapsamında Yatağan Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülen Yatağan Termik Santral Kaynaklı Atık Isı ile Sera Fizibilitesi projesi desteklenmiştir.

Organize örtü altı yetiştiricilik sera bölgesi kurulması amacıyla hazırlanan fizibilite ile termik santrallerden alınacak sıcak su ile sera ısıtması yapmak için suyun çıkış sıcaklığı ölçülmüştür. Ayrıca sera bölgesinin santrale uzaklığı, ara mesafede kurulması gerekebilecek pompa istasyonları, kurulacak seralarda sağlanacak sıcaklık değeri ve hangi sürede ne kadar maliyetle sıcaklığın sağlanabileceği, yetiştirilebilecek ürünler ve bu ürünlerde kalıntı olup olmaması gibi faktörler irdelenip raporlanmıştır.

KARACASU'DA "KIRMIZI ELLER ÇÖMLEK ÇALIŞTAYI" GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Karacasu'da nesilden nesile aktarılan bir zanaat olan çömlekçiliğin tanıtılması ve değerinin tespit edilmesi amacıyla 29 Haziran-4 Temmuz tarihleri arasında "1. Uluslararası Kırmızı Eller Çömlek Çalıştayı" gerçekleştirildi. Çalıştay, Türkiye'nin dört bir yanından gelen farklı sanat türlerini icra eden sanatçıların katılımlarıyla gerçekleşti.

"Kırmızı Eller"

1 Uluslararası Karacasu Çömlek ve Sanat Çalıştayı

29 Haziran - 4 Temmuz

Karacasu Belediyesi'nin Karacasu Kaymakamlığı, Ajansımız ve Ege Sanat Birliği iş birliği ile gerçekleştirdiği çalıştay başlangıcında ilk olarak çömlek atölyelerinin bulunduğu alandan belediye binasına kadar bando takımı eşliğinde kortej gerçekleştirildi. Açılışa Karacasu Kaymakamı Ahmet Soley, Karacasu Belediye Başkanı Zeki İnal, Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürü Umut Tuncer ile Ajansımız Genel Sekreteri Özgür Akdoğan katılım sağladı. Açılışın ardından ilçeye gelen ressam, heykeltıraş, hat ve ebru sanatçıları ile çömlek ustalarının yaptığı eser-

geka.gov.tr

lerin bulunduğu stantlar ziyaret edilerek sanatçıların eserleri incelendi. Ayrıca çalıştayın ikinci gününde çömlekçiliği ele alan "Karacasu Çömlekçiliğinin Dünü ve Bugünü" isimli bir panel yapıldı.

Çalıştayda açıklamalarda bulunan Karacasu Belediye Başkanı Zeki İnal, çömlekçiliğin ilçeleri için önemli bir değer olduğunun altını çizdi. Festivali yüz akı ile bitirdiklerini vurgulayan İnal, "Bundan sonra da geleneksel olarak sürmesi için elimizden geleni ardımıza koymadan çalışmaya devam edeceğiz. İlçemizin ve değerlerinin tanıtımı için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Başka Karacasu olmadığı gibi sadece güzel ilçemizde her yüz gülsün diye çalışmaktan geri durmayacağız" şeklinde konuştu.

Ajansımızın eko-turizmde yeni destinasyonları içerisinde yer alan Karacasu yüz yıllardır sürdürülen çömlekçilik zanaatı, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Afrodisias Antik Kenti, doğası, yaylaları ve diğer birçok dikkat özelliğiyle Aydın'daki turizm destinasyonları arasında yer almaya hazırlanıyor.

KOOPERATİFÇİLİKTE GÜÇ BİRLİĞİ

Hazırlayan: Özlem İNCE / Denizli Yatırım Destek Ofisi

Denizli Hayvancılık Kooperatifleri (HAY-KOOP) Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Varol ile röportaj gerçekleştirdik. Kooperatifçilikten, birlikten, birliğin kooperatiflere ve üreticilere katkılarından ve birlik kapsamında yapılan faaliyetlerden bahsettik.

➤ Merhaba, bize biraz kendinizden ve başkanlık görevinizden bahseder misiniz? Asıl mesleğiniz nedir, kaç yıldır bu görevi yürütüyorsunuz ve ülkemizde birlik başkanı olmanın artı ve eksileri nelerdir?

1956 yılında Denizli'nin Çal ilçesine bağlı Dayılar Köyü'nde doğdum. İlk ve orta öğrenimini Çal'da, lise öğrenimini Denizli'de tamamladım. 1974-1978 Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gördüm, Köy Muhtarlığı ve Ziraat Odası Başkanlığı yaptım, 1996 yılında köyümde kooperatif kurdum. 2004 yılında farklı ilçelerden 7 kooperatifi bir araya getirerek HAY-KOOP Denizli Birliği'ni kurdum ve ardından KÖY-KOOP Merkez Birliği'ne ortak oldum. 1996 yılından bu yana Kooperatif Başkanlığı, Bölge Birlik Başkanlığı, Genel Merkez KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcılığı ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği Yönetim Kurulu üyeliği, Dünya Kooperatifler Birliği (ICA) Genel Kurul delegeliği görevlerinde bulundum.

Ülkemizde kooperatifçilik yapmak zor zanaattır, bu zorluklar içerisinde yöneticilik yapabilmek de çok zordur. Bizler zorlukları yenmek adına görev üstleniyoruz, elimizden geldiği, gücümüzün yettiği oranda ülkemiz tarım ve hayvancılığına, kooperatifçilik sektörüne, ortak kooperatiflerimiz ve kooperatif ortağı üreticilerimize destek ve fayda sağlamaya çalışıyoruz.

➤ Denizli Hayvancılık Kooperatifleri (HAY-KOOP) Birliği olarak toplamda kaç aktif ortağa sahipsiniz? Birliğin amacı ve faaliyet alanları nelerdir?

Denizli Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliği 2004 yılında farklı ilçelerden 7 kooperatifin bir araya gelmesiyle kuruldu, bugün itibarıyla 120 ortak kooperatif ve 15.620 kooperatif ortağı ile Denizli'nin en güçlü tarımsal kooperatif örgütüdür.

Misyonumuz; ortak kooperatiflerimizin çıkarlarını her alanda temsil etmek, ihtiyaç duydukları konularda onlara danışmanlık ve eğitim hizmetleri sunmak, faaliyetlerini koordine etmek ve denetlemek, iş birliği ve ortaklıklar kurmalarını ve geliştirmelerini desteklemek, ortakların çıkarlarına yönelik iktisadi çalışmalar yapmak ve kamuoyunu kooperatifçilik ve birliğin çalışmaları hakkında bilgilendirmektir.

Ayrıca Birliğimiz, ortaklarımızın her türlü kamu destekleme evraklarını bakanlık kayıt sistemine girerek destek almalarını sağlamakta, her türlü projelerinde danışmalık hizmeti vermekte ve ihtiyaç duydukları farklı konularda konusunda uzman kadrolu eğitmenleri ile eğitim ihtiyaçlarını da gidermektedir. Bununla birlikte ihtiyaç duyan ortak kooperatiflere kısa vadeli finansman desteği de sağlamaktadır.

Birliğimiz, vizyonunu "Kooperatifçiliğin güçlenmesinde fark yaratan birlik olmak" şeklinde tanımlamakta ve bu doğrultuda gerek yurt içi gerekse yurt dışı paydaşlar ile sürekli temaslar halinde lobi faaliyetlerinde bulunup sektörün daha iyiye ulaşması için çabalamaktadır.

➤ Denizli HAY-KOOP'a ortak olmak kooperatifler açısından ne gibi avantajlar sağlıyor?

Denizli HAY-KOOP Birliği kurumsal alt yapısını kuran, TSE'den akredite olup (TSE HYB) Hizmette Yeterlilik Belgesi alabilen tek kooperatif birliğidir. Bu anlamda her türlü eğitim ve danışmanlık hizmetlerini verebildiği için tercih edilmekte ve ortak kooperatiflerine avantaj sağlamaktadır. Ayrıca Denizli HAY-KOOP Birliği, kooperatif ortaklarının ürettiği soğuk zincirde piyasaya arz edilen 380 ton/gün çiğ inek sütünün satışına aracılık ve danışmanlık yapmaktadır. Bunun yanı sıra ortaklarımızın ürettiği ürünleri işleyerek iç piyasada kooperatif markalı ürün olarak pazarlanmasını sağlamaktadır.

➤ Ülkemizde kooperatifçiliğin dünü, bugünü ve yarınını nasıl değerlendirirsiniz? Kooperatifleşmenin amacı ve önemi nedir?

Kooperatifler kişilerin tek başına yapamadığı işleri, üretim ve pazarlamayı yapabilmek için kişilerin bir araya gelerek oluşturdukları güç birliğidir.

Dünyada kooperatifçilik hareketinin ilk başlangıcı 1300'lü yıllarda İsviçre Alplerindeki üreticilerin bir araya gelerek oluşturdukları güç birliği ile başlar. Ülkemizde de yine aynı yıllara rastlayan ahilik kültürü ve imece hareketi kooperatifçiliğin bir benzeridir. Resmi olarak kanuna dayalı kooperatifçilik hareketi 1800'lü yıllarda Almanya'da başlamıştır. Ülkemizde ise 1863 yılında Mithat Paşa ile şu anki tarım kredi kooperatiflerinin alt yapısı olan Memleket Sandıkları kurulmuştur. Cumhuriyet sonrasında kooperatifler kurulmaya başlanılmış olsa da tarımsal alanda kooperatifler 1960'ı yılların ortalarında yoğun olarak faaliyete geçmiştir. 1971 yılında tarımsal amaçlı kooperatiflerin merkez birliği olan KÖY-KOOP kurulmuştur. 1971-1980 tarihleri arasında kooperatifler aracılığı ile ülkemizde tarımsal endüstriyel sanayi kurulmasına hız verilmiş, ülkemizde yetişen ihtiyaç fazlası ürünler KÖY-KOOP aracılığı ile ihraç edilerek buradan

sağlanan kazanç ile teknoloji satın alınmış, kooperatiflerin yeni teknolojiler ile buluşması sağlanmıştır. Tabi bu işler yapılırken ciddi anlamda finansmana ihtiyaç duyulmuş ve bu ihtiyaçları karşılayabilmek için KÖY-KOOP merkez birliği BAĞBANK'ı satın alarak bir banka sahibi olmuş ve bunun gibi birçok başarılı çalışmalar yapmıştır. Ne yazık ki 1980 darbesi ile KÖY-KOOP ve ortak kooperatifleri kapatılmış ve tüm mal varlıklarına el konulmuştur. KÖY-KOOP'un tekrar kurulmasına 1998 yılında izin alınabilmiş olup o günden bugüne en iyi şekilde hizmet vermeye devam etmektedir.

Ülkemiz tarım ve hayvancılığında kooperatifler olmazsa olmazımızdır; her türlü zorluğu, az olan güçlerimizi birleştirerek aşmak; daha iyi üretim, daha sağlıklı ve kazançlı pazarlama hizmetlerini sürdürmek için yegane yolumuzdur.

➤ Türkiye'de, Avrupa ve ABD başta olmak üzere gelişmiş ülkelere kıyasla daha az sayıda örnek kooperatifleşme modeli mevcut. Yurt dışındaki iyi uygulama örnekleri hangi alanlarda başarılılar ve sizce ülkemizde kooperatifleşme neden daha az?

Dünya ülkelerine göz attığımızda yaşamın her alanında kooperatifler vardır. Ancak bu kooperatifler kurumsal yapılarını oluşturmuş, kendi yöneticilerini kendisi seçen, kendi denetimlerini yapabilen, üretim ve pazarlama alanında aktif ve güçlü kooperatiflerdir. Avrupa, ABD, Uzakdoğu ve dünyanın her yerinde hizmet alanları farklı olsa da işlevleri aynıdır. Ülkemizde ise maalesef durum böyle değildir. Farklı alanlarda kurulu bulunan resmi kayıtlara göre 53 bin adet kooperatif var olup hizmet verme konusunda yeterlilikleri azdır. Maalesef mevzuat karmaşası ile kooperatifler içerisinde görev karmaşası mevcuttur. Ülkemizde kooperatifleşme az değildir ancak kooperatiflerimizin sermaye yapıları düşük, kurumsal yapıları zayıf, yönetim kadroları yetersizdir. Tabi bunların içinde başarılı kooperatifler ve kooperatif birlikleri de vardır. Örneğin; Pancar Kooperatifleri Birliği, Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği, Esnaf Kefalet Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatif birlikleri içerisinde KÖY-KOOP Merkez Birliği, HAY-KOOP Merkez Birliği, Orman Koop Merkez Birliği, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği vb., il özeline inersek Denizli Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliği, Kastamonu KÖY-KOOP Birliği, Konya, Balıkesir HAY-KOOP Birlikleri, Tire Süt Kooperatifi, Nazilli ÖR KOOP, İğdeli KOOP, Bademler Fidancılık Kooperatifi ve bunlar gibi onlarcası mevcuttur.

➤ Üreticilerin kaliteli ve doğal ürünler üretmesi ve bu ürünlerin üreticinin kazanç sağlayacağı şekilde tüketici ile buluşturulması için ne gibi çalışmalar yapılmalı? Kooperatifleşmenin bu açıdan rolü/önemi nedir?

Üreticilerin kaliteli doğal ürünler üretmesi ancak otokontrol sistemi ile olur. Otokontrol sisteminin kurulabilmesi için de örgütlü yapıya ihtiyaç vardır. Tarımsal kesimde en iyi örgütlenme şekli de kooperatifçiliktir. Kooperatifler aracılığı ile yapılan üretimin,

geka.gov.tr

kontrol altında tutulması ve üretim planlaması yoluyla planlamaya uygun ürünler üretilmesi nedeniyle de pazara arz edilmesi çok daha kolay olur ki bunun çok güzel örnekleri de vardır. Örneğin, KÖY-KOOP Merkez Birliğinin İstanbul Bayrampaşa Hali'nde açtığı hal aracılığı ile Türkiye'nin her yerinden kontrol altında üretilmiş ürünler aracısız tüketiciye ulaştırılmaktadır. Başka bir örnek, Denizli HAY-KOOP Birliği Bakanlık il teşkilatından aldığı onay belgesi ile ortaklarına kontrol altında ürettirdiği her türlü bitkisel ürünü işleyip paketleyip Denizli'nin kooperatif markası olan DNZKOOP markası ile ülkenin her yerine toptan, perakende ve on-line olarak ulaştırarak satılmasını sağlamaktadır.

➤ Bu anlamda bize biraz on-line satış çalışmalarınızdan da bahseder misiniz? Şu ana kadar DNZ-KOOP markası altında satışlar nasıl gelişti ve artırılması için yerel yönetimler, kamu kurumları, üretici ve tüketicilerden beklentileriniz nelerdir?

Denizli Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliği ortaklarının ürettiği mamul ve yarı mamule dönüştürülmüş 16 ürün grubunda 82 çeşit markalı ürününü toptan, perakende ve on-line olarak satışını gerçekleştirmektedir. Toptan satış olarak Ankara, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Denizli, Muğla ve Antalya illerinde doğal ürün satan marketlere satışını yapmakta, Denizli merkezde de perakende satış yaparken aynı zamanda kendi on-line satış sitesi olan www.dnzkoop.com.tr satış sitesinden, Trendyol, Gittigidiyor, N11, Hepsiburada, Getir, PTTAVM vb. gibi on-line satış platformlarında ürünlerini satmaktadır. Örneğin, Denizli HAY-KOOP Birliği, Merkezefendi Belediyesi Halk Süt Projesi süt teminini üstlenmiş ve 2 yıldan bu tarafa başarı ile sürdürmekte, Ankara'da Başkent marketler zinciri, Beğendik marketler zinciri, Antalya'da Alya marketler zinciri, Denizli'de Alp marketler zinciri ile Sütevi market zincirinde ürünlerini satmaktadır. Tabi ki kooperatiflerin var olup sürdürülebilir durumda olmasında yerel yönetimlerin katkısı büyüktür, yerel yönetimler o yörede üretilen her türlü bitkisel ve hayvansal ürünleri kooperatifler aracılığıyla 3a belgesi ile ihale yapmaksızın satın alabilirler, böylece hem yöre halkı hem de üreticiler karşılıklı kazanırlar. Ayrıca bizim şu anda uygulamaya çalıştığımız ve kısmen başarılı olduğumuz üreten kooperatifler ile tüketen tüketici kooperatiflerini buluşturma yöntemi ile karşılıklı anlaşarak ürün verilebilir, böylece kontrol altında üretilmiş gıda güvenliği ve etiket yönetmeliğine uygun ürünler tüketiciye aracısız ulaştırılabilir.

Sayfayı buradan ziyaret edebilirsiniz!

➤ Ajansımızdan destek alan projelere ilişkin biraz bilgi verebilir misiniz? Şimdiye kadar Ajans desteği ile hangi faaliyetler hayata geçirildi ve ortak kooperatiflerin 2020 yılı Kooperatif ve Birliklerin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Mali Destek Programından destek almaya hak kazanan projelerinde ne tür faaliyetler planlanmakta?

Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın 2018 yılında kooperatif ve birliklere yönelik açılan çağrı programında Denizli HAY-KOOP Birliğine ortak 13 kooperatifimizin projelerini Birliğimiz hazırladı, bu projelerden 7 projemiz kabul edildi ve bu vesileyle tesislerimizi ve altyapımızı kurduk. Uygulanan ve şu anda sürdürülen S.S. Gökçeören Kooperatifimizin Zeytinyağı şişeleme tesisi projesi, S.S. Cankurtaran Kooperatifimizin süt kalitesinin iyileştirilmesi projesi, S.S. Beylerli Kooperatifimizin süt kalitesinin iyileştirilmesi projesi, S.S. Dayılar Kooperatifimizin silaj vakumlama ve paketleme projesi, S.S. Alandız Kooperatifimizin kestane şekeri ve reçel işleme projesi, S.S. Yukarıseyit Kooperatifimizin süt kalitesinin iyileştirilmesi projesi hayata geçirilmiş ve başarı ile sürdürülmektedir. Ancak S.S. Özdemirci Kooperatifimizin geri dönüşüm projesi mali gerekçelerden dolayı hayata geçirilememiştir. 2020 yılı çağrı programında birliğimize ortak 17 kooperatifimiz proje başvurusunda bulunmuş, birliğimiz projelerin tamamını hazırlayarak başvurmalarını sağlamış, 8 kooperatifimizin projesi kabul edilmiş, 7 tanesi sözleşmesini imzalamış ancak 1 kooperatifimiz yedekte kalmıştır.

Kabul edilip sözleşme imzalayan kooperatiflerimiz S.S. Denizli HAY-KOOP Birliği meyve, sebze kurutma tesisi projesi, S.S. İnceğiz Kooperatifi zeytinyağı şişeleme tesis projesi, S.S. Beylerbeyi Kooperatifi yem bitkisi paketleme tesisi projesi, S.S. Alandız Kooperatifi reçel işleme ve paketleme tesisi projesi, S.S. Sarıabat Kooperatifi flake işleme tesisi projesi, S.S. Söğüt Kooperatifi lavanta, gül işleme tesisi projesi, S.S. Kurtluca Kooperatifi kekik işleme tesisi projesi başlatılmış olup verilen süre içerisinde tamamı hizmet verir duruma getirilecektir.

➤ Bu anlamda Ajansın kooperatiflere desteğini nasıl değerlendiriyorsunuz? Önümüzdeki dönemde Ajans üretici örgütlerine destek olmak için ne gibi faaliyetler yürütmeli?

GEKA'nın kooperatif ve birlik projelerine desteğini çok önemsiyoruz, çünkü GEKA'nın uyguladığı ödeme politikası satın almada zorluk çeken kooperatiflerimiz için çok önemli, ayrıca yatırım programlarında %90 hibe de çok önemli. Kooperatiflerimizin her ne kadar kurumsal yapıları olsa da finansman ve nakit akışı konusunda sıkıntıları vardır, hibe oranının %90 oluşu ve ödemenin %40'ının peşin ödenmiş olması kooperatiflerimizin satın almada elini güçlendirmektedir. Talebimiz GEKA aracılığı ile %90 yatırım hibelerinin devam ettirilmesi, ihtiyaca göre yatırımların geliştirilmesidir. Planlama yapılırken mutlak suretle geçmişte olduğu gibi gelecek dönemler için de bizlerin, üretici örgütü yöneticilerinin görüşlerinin alınmasında fayda görüyorum.

➤ Peki, diğer devlet desteklerini ele aldığımızda üreticiler için eksileri ve artılarını nasıl değerlendirirsiniz?

Üreticilere yönelik devlet destekleri hangi alanlarda geliştirilmeli ve diğer kurumlara düşen ödevler nelerdir?

Evet, bazı kurumlar yatırım çağrısına çıkarak %50'lik kısmını hibe olarak verebiliyorlar ancak geri kalan %50'yi kooperatiflerimizin karşılaması mümkün olmadığı için müracaat sayısı sınırlı oluyor. Ayrıca mevzuat gereği istenilen evrak yükü çok detaylı olduğu için müracaatta bulunamıyorlar. Onun içindir ki kooperatiflerimiz ve birliklerimiz GEKA'yı çok önemsiyor. Bu hususların yanında projelerin ihtiyaca göre belirlenmesi, ihtiyaç analizleri çıkartıldıktan sonra fizibilite çalışmaları yapılarak ne tür fayda sağlayacağının net olarak görülmesi, ihtiyaca göre yatırımların yapılması uygun olacaktır.

➤ Biraz da Covid-19 pandemisi koşullarında üreticilerin ve üretici örgütlerinin durumundan bahsedebilir miyiz? Bu süreçte kooperatifleşmenin üreticiye ve tüketiciye sağladığı avantajlar neler oldu sizce?

Covid-19 maalesef dünyada etkisini gösterdi. Ülkemiz de hem üretim hem de tüketim anlamında ciddi anlamda etkilendi, bu bir buçuk yıllık süreç içerisinde kooperatiflerimiz ve kooperatif ortaklarımız üretmeye devam ettiler. Bizler de gıda kodeksi ve etiket yönetmeliğine uygun paketleyerek piyasaya sürdüğümüz ürünlerimizi toptan, perakende ve on-line satış olarak tüketiciye ulaştırmaya çalıştık. Covid-19 döneminde ekonomik anlamda ciddi olarak etkilendik ancak kooperatifçiliğin verdiği dayanışma ruhu ile hizmet vermeye devam ettik. Yaşadığımız bu zor sürecin, güçlerimizi birleştirmenin, dayanışmanın ve üreticinin rekabet gücü kazanması ve tüketicinin de uygun fiyatlı güvenilir gıdaya erişebilmesi için kooperatifleşmenin önemini bir kez daha gösterdiğini düşünüyorum.

MUĞLA'DA ANTİK UYGARLIKLARIN İZİNDE YÜRÜYÜŞ VE BİSİKLET YOLLARI

Hazırlayan: Berna AYKÖSE / Basın ve Halkla İlişkiler Sorumlusu

Çam ormanlarının yeşiliyle denizin mavisinin birbirine karıştığı, antik kentlerinde tarihin tüm heybetiyle günümüze yansıdığı bir il olan Muğla, Türkiye'nin güney batısından dünyaya açılan bir penceredir. Muğla eşsiz koyları ve mavinin en güzel renklerini barındıran deniziyle dünyada deniz, kum ve güneş turizmiyle anılsa da antik Karia, Leleg ve Likya uygarlıklarının izlerini taşıyan yollarıyla, yerli/yabancı bisiklet ve trekking tutkunlarının da gözdesidir.

Dünyanın en iyi 10 ve en güzel manzaralı 50 yürüyüş rotasından biri olan Likya Yolu, Muğla'nın Fethiye ilçesinden başlar. Türkiye'nin en uzun mesafeli yürüyüş rotası Karia Yolu, ismini bir zamanlar Bodrum'da yaşamış Lelegler'den alan Leleg Yolu ile Karia uygarlığını Likya'ya bağlayan Köyceğiz-Ortaca-Dalaman yürüyüş ve bisiklet yollarını kapsayan The EcoTrails uluslararası arenada bilinen trekking ve bisiklet rotalarıdır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda faaliyetlerini 2010 yılından beri Aydın, Denizli ve Muğla illerinin gelişmesi ve kalkınması amacıyla yürüten Ajansımız, Güney Ege'de 4 mevsim turizm hedefi doğrultusunda alternatif turizmin yaygınlaştırılması ve turizm sezonunun 12 aya çıkartılması için önemli çalışmalar yürütüyor. Bu hedef doğrultusunda Güney Ege'nin antik yürüyüş yollarının turizme kazandırılması, söz konusu rotaların dünyanın sayılı ve bilinen trekking ve bisiklet rotaları haline getirilmesi Ajansın öncelikli çalışmaları arasında yer almakta.

NATGEO 2021 tarafından dünyanın en iyi 6 macera rotasından biri olarak seçilen Karia Yolu, Muğla Ticaret ve Sanayi Odasının (MUTSO) yürüttüğü ve Ajansımızın desteklediği "Karia'da Yaşam" projesiyle 2013 yılında resmi olarak açılmıştır. Projeyle antik yollar, çoban patikaları ve orman yollarının hepsi birleştirilerek ve tabelalandırma çalışmaları yapılarak 850 km'lik Türkiye'nin en uzun yürüyüş yolu oluşturulmuştur. Karia Yolu; Bozburun ve Datça Yarımadaları, Gökova Körfezi ve İç Karia olmak üzere 4 ana bölüm ve Muğla Çevresi olarak 1 ek bölümden oluşmaktadır. Gezginler, Ege'nin eşsiz doğası ve coğrafyasının eşliğinde Knidos'tan Amos'a, Halikarnassos'tan Alinda'ya bilinen ve bilinmeyen sayısız antik kent ve tarihi harabeyi bu yolda deneyimleyebilirler. Yola çıkmadan önce rotaların ve koordinatların detaylı bilgisinin bulunduğu kariayolu.com internet sitesi ziyaret edilebilir.

Sayfayı buradan ziyaret edebilirsiniz!

Yine, Ajansımızın desteğiyle hayata geçirilen ve Bodrum'un 3-4 aylık turizm sezonunun 12 aya çıkmasını sağlayan bir başka antik yürüyüş yolu ise, ismini Bodrum'un bilinen en eski halkı olan Lelegler'den alan Leleg Yolu. Bodrum Ticaret Odası (BODTO) tarafından yürütülen ve Ajansımızın desteklediği "Bodrum Leleg Yolu" projesi, yürüyüş ve bisiklet yolları ile çevre düzenlemelerinden oluşuyor. Etrim köyünden başlayıp Turgutreis Sabancı Parkı'na kadar uzanan yol (88 km), ara yolları ile birlikte toplam 185 km'lik yürüyüş mesafesine sahip. Ayrıca 20 km'lik bisiklet yolu bulunuyor. Pedesa ve antik Leleg şehirlerinin yanı sıra Gebe Kilise gibi diğer tarihi yapı ve yerleşkeler yolun rotası üzerinde yer alıyor. Bodrum'da 2.400 yıllık tarihin izinde, doğayla iç içe bir yürüyüş deneyimi yaşamak isterseniz bu yolu mutlaka ziyaret edin. Leleg Yolu hakkında daha detaylı bilgiye lelegyolu.org/tr adresinden ulaşabilirsiniz.

UZMAN GÖZÜYLE

Karia uygarlığını Likya'ya bağlayan yolları, yürüyüşün yanında bisikletle pedallamak isterseniz Köyceğiz-Ortaca-Dalaman ilçelerinde, eko-turizm odaklı uzun mesafe işaretli yürüyüş ve bisiklet rotası olan The EcoTrails yolunu öneririz. Ajansımızın proje desteğiyle hayata geçirilen Dalyan Turizm Kültür ve Çevre Koruma Derneğinin yürüttüğü "The Eco Trails" projesiyle, 470 km'lik yürüyüş ve 740 km'lik bisiklet rotası oluşturulmuş. İşaretleme ve tabelalandırma çalışmaları yapılmış. Bu yolda, insanın henüz doğaya zarar veremediği zamanlardan kalan eski yolları ve patikaları adımlayabilir, geçmişin izlerini hissedebilir ve doğanın eşsizliğine tanıklık edebilirsiniz. theecotrails.com.tr/ internet sitesinde yola ve projeye dair tüm bilgiler bulunmaktadır.

Sayfayı buradan ziyaret edebilirsiniz!

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı GEKA

ANTİK UYGARLIKLARIN ROTALARINDA MUĞLA'YI KEŞFET

ECOtrails

ECOTRAILS

KARİA YOLU

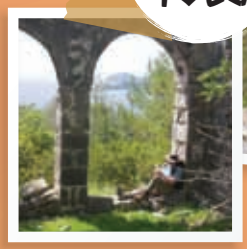

LELEG YOLU

LİKYA YOLU

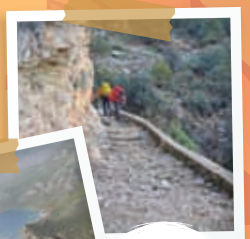

MARMARİS BİSİKLET ROTALARI

HAMİTKÖY
YUVARLAKÇAY
ESKİ KÖYCEĞİZ
KAVAKARASI
KÖYCEĞİZ
KAUNOS GÖKBEL
ORTACA
DALAMAN
KAPLICA
ÖLEMEZ DAĞI
EKİNCİK
ÇAMLI
TURNALI
ULA LAKE
KÜÇÜK SARNIÇ
ÇAMLIK
ÇİFTLİK
ETRİM
GEBE KİLİSE
PARTİPANAZ
KIZILAĞAÇ
GÜMÜŞLÜK
DELİK YOL
SİVRİDAĞ
KOCADAĞ
ÇUBUCAK
BABADAĞ ZİRVE
ÖLÜDENİZ
OVACIK
FARALYA
HİSARÖNÜ
SIDYMA

HAYATINA YENİ BİR NEFES

Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)
GüneyEgeKA
guneyegeka
Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)
Güney Ege Kalkınma Ajansı

geka.gov.tr

AYDIN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLI SOĞUK HAVA DEPOSU GÜDÜMLÜ PROJESİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda faaliyetlerini yürüten Ajansımız, Aydın Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Soğuk Hava Deposu Güdümlü Projesi'ne destek vererek Aydın'da başta kuru incir olmak üzere soğuk muhafaza gerektiren gıda ürünlerinin sağlıklı bir ortamda depolanmasına olanak sağlamıştır. Böylece, incir üretiminde dünyada ilk sırada yer alan Aydın'ın küresel ölçekte kuru incir üssü olmasının önü açılmıştır.

Aydın Ticaret Borsası tarafından Ajansımızın desteğiyle yapımı tamamlanan soğuk hava deposu projesiyle Aydın'da incir meyvesi hasat edildikten sonra sağlıklı ve uygun koşullarda saklanacaktır. Böylece, incir üreticileri fiyat dalgalanmalarının getirdiği belirsizlikten korunarak ürünün satışını 12 ay yapabileceklerdir. Kalite ve pazarlama kapasitesi artan kuru incirin katma değerinin artmasıyla Aydın'da ihracatın geliştirilmesine de olanak sağlanacaktır.

Ajansımızın 3 milyon TL hibe desteği sağladığı ve toplam proje bedeli 5,5 milyon TL olan Aydın Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Soğuk Hava Deposu, Aydın Erbeyli'de 19 bin metrekare alanda inşa edilmiş olup 1.800 ton kapasiteli soğuk hava deposunda güneş enerjisi kullanılmaktadır. Tesis bünyesine kurulan 254 kWa kapasiteli fotovoltaik güneş panelleri ile soğuk hava deposunun elektrik tüketiminin bir kısmı karşılanmaktadır. Ayrıca proje kapsamında soğuk oda, donmuş oda, şoklama odası, işleme odası ve ön soğutma odaları yer almaktadır. İlk ürün kabulünün geçtiğimiz ocak ayında gerçekleştiği Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Soğuk Hava Deposu'nda kuru incirin yanı sıra dondurularak muhafaza gerektiren yaş meyve ve sebzeler, işlenmiş gıda ürünleri, et ve su ürünleri de uygun koşullarda depolanabilmektedir. Böylece, Aydınlı üretici ve tüccar piyasada fiyat dalgalanmalarının neden olduğu belirsizlikten korunmaktadır. Özellikle incir üretiminde dünyada bir numara olan Aydın'ı küresel ölçekte kuru incir üssü haline getirecektir. Soğuk hava deposu ile Aydın'ın ihracat kapasitesinin artması beklenmektedir.

Geçen yıl temel atma töreni gerçekleştirilen ve yine 2020'nin sonlarında tamamlanarak ilk ürün alımının gerçekleştiği Soğuk

Hava Deposu'nda incelemelerde bulunan Ajansımız Genel Sekreteri Özgür Akdoğan ile Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Çondur proje hakkında açıklamalarda bulunmuştur.

Akdoğan'ın yaptığı açıklamada, "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda faaliyetlerini yürüten GEKA'nın desteklediği Aydın Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Soğuk Hava Deposu projesini bugün ziyaret ettik. Bu projemiz dünyada ve Türkiye'de tarım ürünlerinin üretilmesinde lider konumda olan Aydın için çok önemli bir proje. Projenin Aydın'da başta incir olmak üzere tarım ürünlerinin kalitesinin, rekabet gücünün ve ihracat kapasitenin arttırılması yönleri ile büyük faydalar sağlayacağını düşünüyoruz. Ajansımız, 2010 yılından beri tarım ürünlerinde katma değerin arttırılması, örgütlülüğün ve verimliliğin sağlanması yönünde çalışmalar yapmakta. Bu çalışmaları da son yıllarda arttırmış durumdayız, çünkü tarım konusu Aydın'da bizim için önemli bir konu. Bu projenin Aydın'da özellikle incirin pazarlanmasına ve ihracat kapasitesinin artmasına büyük faydalar sağlayacağını düşünüyoruz. Bu anlamda, böyle bir projeyi zamanında sorunsuz bir şekilde gerçekleştirdikleri için Aydın Ticaret Borsası'na ve projenin ortaklarına Ajansımızın Yönetim Kurulu adına teşekkür ediyorum" dedi.

Projenin yenilenebilir enerji ile enerjisini sağlayan bir proje olması nedeniyle önemli ve farklı bir proje olduğunun altını çizen Akdoğan, tesisin güneş enerjisi panelleri ile büyük oranda elektriğini sağlayabildiğini söyledi. Bu nedenle projenin kalkınma ajanslarının 2021 yılı 'Kaynak Verimliliği' teması ile de örtüştüğünü vurgulayan Akdoğan, 2021 yılı 'Kaynak Verimliliği' teması kapsamında Ajans olarak bölgede çeşitli faaliyetler yürüteceklerini söyledi. Akdoğan, "Üretirken ve tüketirken verimlilik konusunu temel mottomuz olarak belirledik. Kaynak verimliliği anlamında projenin örnek bir proje olacağını düşünüyoruz. Sonuçları itibari ile hem bölgemizde hem Türkiye'de bu tesis örnek alınarak benzer tesisler yapılabileceğini de öngörüyoruz. Tabii, Ajansımız bu anlamda benzer güdümlü projeleri, çeşitli tarım ürünlerinin rekabet gücünün arttırılmasına yönelik projeleri desteklemeye devam edecek. Bakanlığımız, Genel Müdürlüğümüz, Yönetim Kurulumuz ve Ajansımız adına başvuru sahibi Aydın Ticaret Borsası'na ve ortaklarına teşekkür eder, bölgemize ve Aydınımıza bu projemizin hayırlı olmasını dilerim" dedi.

Aydın Ticaret Borsası tarafından, Ajansımızın destekleriyle yapımı tamamlanan ATB Aydın Soğuk Hava Depoculuk A.Ş. tarafından işletilen soğuk hava deposunun faaliyete geçmesinin Aydın'ın tarımsal ürünlerine değer katacağını ifade eden Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Çondur, "Yapımına 2020 yılının 2. ayında temel atarak başladığımız, 9. ayın sonunda tamamlanan ATB Aydın Soğuk Hava Depoculuk A.Ş., yenilenebilir enerji kaynaklı soğuk hava deposudur. 1.800 metrekare kapalı alan kapasitesine sahip soğuk hava deposunda yenilenebilir enerji ile en büyük gider olan enerji masraflarını minimalize etmiş durumdayız" dedi.

Aydın'ın tarımsal ürünlerin üretimi açısından ülkemizin lider illerinden biri olduğunu, özellikle dünya üretiminde birinci sırada yer alan kuru incir arzının yüksek olduğu dönemlerde piyasada fiyat dalgalanmalarının yaşandığını ifade eden Çondur, depolama şartları ve kalite yönündeki sorunları minimalize etme ve sıfırlama anlamında üyelerden gelen talepler doğrultusunda soğuk hava deposuna ihtiyaç duyulduğunu bunun neticesinde Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın destekleriyle ATB Aydın Soğuk Hava Depoculuk A.Ş.'yi faaliyete geçirdiklerini belirtti.

Fevzi Çondur; kuru incir, üretiminde Türkiye'de 2. sırada olduğu çilek ve diğer yaş meyve sebzelerde depolama şartlarının iyileştirilmesiyle Aydınlı üreticilere ve Aydın Ticaret Borsası üyelerine soğuk hava deposunu en ekonomik şekilde kullandırarak Aydın'ın ekonomisine katkıda bulunmaya çalıştıklarını ifade etti. Çondur sözlerini "ATB Aydın Soğuk Hava Depoculuk A.Ş.'nin yapımında emeği geçen başta Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve Meclis üyelerimize, Güney Ege Kalkınma Ajansı ve Güney Ege Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu'na son olarak daha önce Ajans Yönetim Kurulu'nda olan Aydın Valimiz Sayın Yavuz Selim Köşger'e emeklerinden dolayı teşekkürlerimi sunuyorum "diyerek tamamladı.

MUĞLA'DA ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

Hazırlayan: Hüseyin ÇİFTCİ / Muğla Yatırım Destek Ofisi

Üretici örgütleri, üreticilerin ürün temini, kalite ve verimliliği arttırma, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri gibi ihtiyaçlarını en düşük girdi maliyetleriyle karşılayan/karşılaması gereken yapılardır. Kooperatiflerin özündeki güç birliği zor zamanlarda üreticilerin zararını en aza indirirken, ekonomik gelişmenin hızlandığı dönemlerde de gelişmenin önemli dinamiklerinden biri olmaktadır. Bu sebeple, gelişme ve kalkınmayı tabana yaymayı, gelişmişlik farklarını en aza indirmeyi hedefleyen ülkeler, ilk kuruluşlarından itibaren destekleriyle kooperatiflerin her zaman yanında olmuştur. Kooperatifçiliğin geçmişine bakıldığında 2012 yılında önemli bir yaklaşım değişimi gerçekleştiği görülmektedir. Ekonomik kriz dönemlerindeki performansları dikkate alınarak daha fazla devlet desteği verilmeye başlanmıştır.

Bir yandan küresel iklim değişikliğinin getirdiği belirsizlikler, diğer yandan Covid-19 salgınıyla daha da belirginleşen tarım ve hayvancılık ürünlerine olan ihtiyacın artmasıyla tüm dikkatler üreticilere çevrilmiş durumda. Kırsala hücum da diyebileceğimiz bir süreci yaşamış/yaşıyor olsak da bu sürecin tarımsal üretime doğru orantılı yansıyacağını söylemek imkansız. Kırsal yapılaşmayı artıracağını ve tarım alanlarının azalacağını söylemekse mümkün. Bütün bunların ışığında, üretim süreçlerinden, üretim girdilerinin ve pazarlama maliyetlerinin düşürülmesinden markalaşma çalışmalarına kadar yapılması gerekenlerin tek tek üreticiler eliyle yapılması günümüz şartlarında ekonomik ve akılcı gözükmüyor. Tarımsal üretimde örgütlenme bu nedenle çok önemli hale geliyor.

Bir yandan küresel iklim değişikliğinin getirdiği belirsizlikler, diğer yandan Covid-19 salgınıyla daha da belirginleşen tarım ve hayvancılık ürünlerine olan ihtiyacın artmasıyla tüm dikkatler üreticilere çevrilmiş durumda.

Muğla'da Üretici Örgütleri

Dünya Muğla'yı turizmle ve turistik ilçe ve beldeleriyle tanıyor olsa da, Muğla aslında çok önemli bir tarımsal üretim merkezi. Birçok ürünün üretim miktarlarında ulusal düzeyde birinci, birçok üründe de ilk sıralarda yer almakta. Su ürünleri, çam balı, taze börülce ve barbunya üretiminde birinci; örtü altı domates, yağlık zeytin, susam ve clementin mandalinası üretiminde ikinci; limon ve badem üretiminde üçüncü; portakal ve nar üretiminde dördüncü sırada yer almaktadır. Bu, %67'si ormanla kaplı ve ortalama arazi büyüklüğü 5 dekar olan bir il için hiç de azımsanmayacak bir başarıdır. Bu üretim miktarlarına ulaşmada, bu ürünlerin tanıtımında, üretici sorunlarının çözümünde ve üreticilerin desteklenmesinde üretici örgütlerinin payı yadsınamaz.

Muğla'da 145 tarımsal kalkınma kooperatifi, 28 sulama kooperatifi, 30 su ürünleri kooperatifi olup toplamda 203 kooperatif bulunmaktadır. Bu kooperatiflerin bağlı bulunduğu üç üst birlik Muğla Ormancılık Kooperatifleri Birliği (Or-Koop), Muğla Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği (Köy-Koop) ve Muğla Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği (Sür-Koop)'tur.

Başkanlar Şehri Muğla

Muğla'da kooperatif ve birliklerin faaliyetlerini incelemeden

geka.gov.tr

önce, Muğla üretici örgütleri için fırsat denecek bir konuya değinmek gerek. Muğla Birlik Başkanları bağlı bulundukları birliklerin Türkiye Merkez Birliklerinde önemli görevler üstlenmiş durumdadır. Muğla Köy-Koop Başkanı Eray Çiçek Türkiye Köy-Koop Merkez Birlik Başkanı, Muğla Arıcılar Birliği Başkanı Ziya Şahin Türkiye Arıcılar Birliği (TAB) Başkanı'dır. Ayrıca Su Ürünleri Merkez Birlik Başkanı Ramazan Özkaya Muğla'dan... Milas Süt Üreticileri Birliği Başkanı Ali İhsan Gezgin Merkez Birliği'nde yönetim kurulu başkan yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Ayrıca, Muğla Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mehmet Aldemir ve Muğla Or-Koop Birlik Başkanı Ahmet Çetiner kendi merkez birliklerinde yönetim kurulu üyeleri olarak Muğla'yı temsil etmektedirler. Böyle bir tablo Muğla'nın üretici örgütleri tarihinde bir ilktir, bir daha olur mu bilinmez. Ama bildiğimiz bir şey var ki, o da bu fırsatı çok iyi değerlendirmemiz gerektiğidir. "Bu tablonun olumlu yansımaları da görülmeye başlandı. Muğla Tarım ve Orman İl Müdürlüğünün öncülüğünde kooperatif ürünlerinin pazarlanmasına yönelik güdümlü proje önerisi Ajansımız Yönetim Kurulunca kabul edildi ve proje üzerindeki çalışmalar devam etmektedir. Bu proje ile Muğla'yı diğer illere bağlayan işlek yol güzergahları üzerine kooperatif ürünleri satış yerleri yapılması planlanmaktadır. Proje hayata geçirildikten sonra işletmesi Muğla Köy-Koop'a devredilecek olup, Köy-Koop diğer birliklerle iş birliği halinde tek bir Muğla markası altında ürünlerin satışını ve pazarlamasını yapacaktır."

Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü: Kooperatiflerin Önemi

Farklı alanlarda uzmanlaşan ve çalışan kooperatiflerimizin kalkınması üreticinin ve bölgenin kalkınması anlamına gelmektedir. Arazilerin ve işletmelerin küçük ölçekli olması birleşmeyi ve daha güçlü olmayı yani kooperatifleşmeyi elzem kılmaktadır. Kırsal kalkınma, kooperatiflerin kalkınması ile daha etkin, daha hızlı ve etkili olacaktır. Çünkü ortak sayısı ile kalkınmanın yaratacağı etki daha geniş kitlelere yayılabilecektir. Ayrıca kalkınmayı sağlamak için yapılan yatırımlar şahıslara değil kooperatife yani tüzel kişiliğe mal olacağından uzun vadeli olarak hizmet odaklı olacaktır. Kooperatifler bulundukları alanların bir nevi fahri koruyuculuğunu yapmaktadır. Su ürünleri kooperatifleri denizleri, sulama kooperatifleri mevcut su kaynaklarını, orman kooperatifleri ormanları, tarımsal üretim yapan kooperatifler tarımın devamlılığını sağlamaktadır. Kooperatiflere ulaşmak ve denetlemek, eğitim vermek, hizmet götürmek resmi kurumların işini de kolaylaştırmaktadır. Yarı kurumsal kimlikleri olan kooperatifleri denetlemek ve hizmet götürmek kolay olduğu kadar güvenilir ürüne ulaşmak açısından da tüketiciye hizmettir.

Kar amacı gütmeyen tüzel kişiliği olan kooperatifler, iyi koordine edildiği ve çalışmalara daha etkin dâhil edildiği takdirde yüklenecekleri sorumluluğun farkına varacaklardır. Bölgenin doğal zenginliklerinin korunması ve tarımsal devamlılık açısından önemli görevler üstleneceklerdir. Projelerle devlet desteğini ve elini yanında hisseden kooperatiflerin görevleri karşısında sorumluluk bilinçleri de bir o kadar fazla olacaktır.

Yıllar itibarıyla gerek Bakanlığımızın desteklerinden gerekse başka kaynaklardan kooperatifler proje uygulama imkanı bulmuştur. Bazıları başarılı olmuş, bazıları ise istenen başarıya ulaşamasa da bölgede yarattığı sosyal ve ekonomik etki ile olumlu olarak kabul edilmelidir. Kötü örnekler üzerine odaklanan toplumun algısını değiştirecek örnekler de çoğunluktadır. Başarılı örneklerin tanıtımının yapılması toplumdaki algıyı olumlu olarak değiştirecektir. Kooperatiflerin doğru yönetilmesi ile çok yol kat edeceklerinin örneklerini yeni proje destekleri ile arttırmak hedeflerimiz arasındadır.

İl müdürlüğümüz, bu alanda birçok anket çalışması yapmıştır. Gerek kadın üreticiler gerekse ürün bazında ortak üreticiler arasında yapılan anketler, örgütlenmeye gençlerin olumlu baktığını göstermiştir. Yapılan çalışma ve çalıştaylar kooperatifçiliğin değil bilgisizliğin sorun olduğunu göstermiştir. İyi bir eğitim ve yönlendirme ile doğru işler yapılabileceğinin birçok örneği mevcuttur. Bunlara ait başarı hikâyelerinin yaygınlaştırılması için çalışmalar devam etmektedir.

Tabandan yukarıya hareketle kurulacak veya desteklenecek kooperatiflerin daha başarılı olacağı kesindir. Bu maksatla tabandan yani halktan gelen hareketi sağlayarak kooperatifleş-

meyi güçlendirmek, kırsal kalkınmayı güçlendirmek olacaktır. Bu süreci hızlandırmak proje destekleri ile mümkündür. Kooperatifleri ayakta tutmak ancak ve ancak proje destekleri ile mümkün olacağı inancı ile farklı kanallardan proje desteklerinin artması umut vericidir.

Muğla Üretici Örgütlerindeki Dikkat Çekici Çeşitlilik

Muğla'nın coğrafi ve iklim yapısı, üretici örgütlerinin çeşitliliğine de yansımaktadır. Yüz ölçümünün %67'si ormanlarla kaplı olan Muğla'da çok sayıda orman kooperatifi bulunmaktadır. Bu kooperatiflerin çoğu tarımsal kalkınma kooperatifi olsa da ana faaliyeti ormancılık oluşturmaktadır. Birçoğu ağaç kesim ve soyma işleriyle iştigal etmekte, ancak ham maddeyi işleyerek yarı mamul ya da nihai ürüne dönüştürerek katma değeri artırma yoluna ancak birkaç kooperatif gitmektedir. Öne çıkan kooperatiflerden biri Kavaklıdere Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'dir. Ajansımız tarafından iki projesi kabul edilen kooperatif mamul lambiri, rabıta, süpürgelik, piknik masası ve ahşap ambalaj malzemeleri gibi birçok nihai ürün üretmektedir.

Diğer yandan su ürünleri üretici örgütleri de çeşitlidir. Bir yanda alabalık üreticileri, bir yanda toprak havuz balıkçıları, diğer yanda ise açık deniz kafes balıkçılığı bulunmaktadır. Avcılık kooperatiflerini de unutmamak gerekir. Dalyan Su Ürünleri Kooperatifi ise tamamen farklı bir üretimle Dalyan Kefali yetiştirerek hem yurt içi piyasaya, hem de yurt dışına pazarlamaktadır.

Arıcılığın en yoğun yapıldığı, 2 coğrafi işaretli çam balının %80'den fazlasının üretildiği ve her yıl 15 bin tonun üzerinde bal üretimiyle ülkemizde genellikle birinci sırada yer alan ilin adıdır Muğla. Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği ile arıcılık ve bal kooperatifleri başta çam balı olmak üzere yöreye özgü balları ve arı ürünlerini tanıtmak için önemli faaliyetler yürütmektedirler. Bu faaliyetlerin başında, 2008 yılından bu yana Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği (MAYBİR)'in öncülüğünde her iki yılda bir yapılan Muğla Uluslararası Çam Balı ve Arıcılık Kongresi gelmektedir. Ajansımız pandemi nedeniyle 2020 yılında gerçekleştirilemeyen kongrenin 2012, 2014, 2016 ve 2018 yıllarında düzenleme komitesinde yer almıştır.

Muğla Büyükşehir Belediyesi ve Üretici Örgütleri

Günümüzün sosyo-ekonomik şartları dikkate alındığında üretici örgütlerinin tabana yayılması ve toplumun tüm kesimlerince sahiplenilmesi gerekmektedir. Bu anlamda, Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin kooperatiflere önemli destekleri olmaktadır. Fide desteği, zeytinyağı alımı, süt soğutma tankı, arıcılık malzemeleri, bal-zeytin üretimi desteği bunlardan bazılarıdır. Alım garantili süs bitkisi üretim projesi de önemli desteklerden biridir. Şu ana kadar Büyükşehir üretilen 20 milyon süs bitkisinin 11 milyonunu satın almıştır.

Muğla Büyükşehir Belediyesi MELSA (Muğla El Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.) vasıtasıyla kooperatif ürünlerinin pazarlanmasına ve satılmasına katkıda bulunmaktadır.

Ajansımızın Desteklerinde Muğla'daki Üretici Örgütlerinin Payı

Muğla'da üretici örgütlerinin faaliyetlerinde önemli hareketlenme olmaktadır. 2018 yılı Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Mali Destek Programına yapılan 11 başvurudan sadece 4'ü kazanılıp yürütülürken 2020 yılındaki programda Muğla üretici örgütleri 28 başvuru yapmış ve bu başvurulardan 10'u desteklenmeye hak kazanmıştır. Başvuru ve kazanma sayısında yaklaşık 2 kat artış olmuştur. Burada Muğla Tarım ve Orman İl Müdürü Barış Saylak'ın, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü Mustafa Yeşilkaya'nın, başta Songül Kaygıner ve Selma Erez olmak üzere Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü çalışanlarının çabaları her türlü takdirin üstündedir.

Daha önceki yıllarda Ajansımızın Teknik Destek Programı'na kooperatif ve birlikler de ihtiyaç duydukları eğitim ve danışmanlık hizmetleri için başvuru yapabilmekteydi. Teknik Destek Programı çeşitlendirildi ve paydaşlarımızın ihtiyaçlarına göre gruplandırıldı; bunlardan biri de Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı'dır. Bu programın başvurusu Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemine (KAYS) e-devletten girilerek yapılabilir.

Ajans olarak diğer bir desteğimiz de bu başvurular olmadan eylül ayı içinde verilecek olan üretici örgütlerine yönelik eğitimlerdir. Bu kapsamda satış, pazarlama ve markalaşma, finansal okuryazarlık, temel düzeyde bilgisayar kullanımı ve uygulamalı proje hazırlama başlıkları altında eğitimler verilecektir. Başvurular www.geka.gov.tr adresi üzerinden alınmaktadır.

Not: *Bu yazının hazırlanmasındaki katkılarından dolayı Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü Mustafa Yeşilkaya'ya, Muğla Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanı Buket Kallem'e ve Selma Erez'e teşekkürü bir borç biliriz.*

OTİZMLİ ÇOCUKLARA UMUT OLALIM

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının desteği ve koordinasyonuyla Ajansımızın yürüttüğü Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında mali destek almaya hak kazanan, Denizli Milli Eğitim Müdürlüğünün "Otizmli Çocuklara Umut Olalım" projesinin tanıtım toplantısı 1 Nisan 2021 Perşembe günü Anemon Otel'de gerçekleştirildi. Toplantıya Denizli'deki kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile özel sektör temsilcileri katıldı.

"Otizmli Çocuklara Umut Olalım" projesi kapsamında gerçekleştirilecek eğitimler ile otizm özel eğitim sınıfı öğretmenlerinin mesleki uzmanlığı artarken, otizmli öğrencilere verilecek mesleki eğitimlerle otizmli bireyler topluma kazandırılacak. Toplam 1 milyon TL ile alanında şimdiye kadarki en büyük bütçeye sahip çalışma olan "Otizmli Çocuklara Umut Olalım" projesi, Denizli'de örgün eğitim kapsamında bulunan 350 otizmli öğrenciye, örgün eğitim dışında bulunan 18-25 yaş aralığındaki 60 hafif düzey otizmli bireye ve ailelerine umut olacak.

Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğünün "Otizmli Çocuklara Umut Olalım" projesinin ortaklarını; Denizli Büyükşehir Belediyesi, Merkezefendi Belediyesi, Denizli İŞKUR, Denizli Sanayi Odası, Denizli Ticaret Odası ve Pamukkale Rehberlik ve Araştırma Merkezi oluşturuyor. Proje iştirakçileri ise Zorlu Tekstil, Tosunoğlu Tekstil ve Kaynak Tekstil adlı firmalar.

Otizmli bireylerin istihdamını sağlayarak hayata atılmalarını sağlayacak proje kapsamında öncelikle, otizm özel eğitim sınıfı öğretmenlerine bilimsel olarak başarısı kanıtlanmış, "Uygulamalı Davranış Analizi" eğitimi verilerek öğretmenlerin mesleki anlamda kendilerini geliştirmeleri sağlanacak. "Uygulamalı Davranış Analizi" eğitimi alan öğretmenler bu yöntemi kullanarak yetersizliği olan bireylerin gelişimine katkı sunacaklar. Ayrıca, Denizli'deki 56 otizm özel eğitim sınıfına, "Uygulamalı Davranış Analizi" yönteminin doğru bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla öğrencilerin gelişimine katkısı olacak eğitim materyalleri temin edilecek.

Proje kapsamında istihdam sağlayacak proje ortakları Denizli İŞKUR, Sanayi Odası ve Ticaret Odasına danışılarak, ayrıca otizmli bireylerin ilgi ve yetenekleri de dikkate alınarak eleman ihtiyacı olan meslek alanları belirlendi. Bu doğrultuda, Merkezefendi Belediyesi Engelsiz Yaşam Akademisi'nde bulunan kadın ve erkek kuaförlük atölyesi, otelcilik, market ve gıda reyonu ile konfeksiyon gibi atölyelerin otizmli öğrencilerin meslek edinmesi için kullanılmasına karar verildi. Ayrıca, Merkezefendi Belediyesi de, Engelsiz Yaşam Akademisi binasında ekipmanlarıyla birlikte tekstilde paketleme, kesme ve kumaş çevirme atölyesi ile bilgisayarda moda çizimi atölyelerini hazırlayarak eğitime hazır hale getirecek. Tüm bu faaliyetlerin yanı sıra proje kapsamında alınacak makine ve ekipmanla yeni bir üretim atölyesi kurulacak ve bu atölyede üretilecek ürünlerden elde edilen gelirin önemli bir kısmı meslek kurslarına katılan otizmli çocuklara aktarılacak.

Proje ile zihinsel ve davranış becerileri olarak akranlarını yakalayan otizmli öğrenciler, meslek kurslarını başarı ile tamamlamalarının ardından, proje ortaklarıyla sağlanacak iş birliği sayesinde istihdam edilecek. Otizmli bireylerin istihdam edilerek üretken bireyler haline dönüşmesini ve hayata karışarak toplumla bütünleşmelerini sağlayacak projenin bütüne en büyük katkısı ise otizmli bireylere ve ailelerine umut vermesi olacak.

"Otizmli Çocuklara Umut Olalım" projesi, Denizli'de örgün eğitim kapsamında bulunan 350 otizmli öğrenciye, örgün eğitim dışında bulunan 18-25 yaş aralığındaki 60 hafif düzey otizmli bireye ve ailelerine umut olacak.

52 Otizm Özel Eğitim Sınıfına Materyal Dağıtıldı

Proje kapsamında ayrıca 1 Temmuz 2021 Perşembe günü Denizli'de bulunan 52 otizm özel eğitim sınıfına materyal dağıtımı gerçekleştirildi. 52 sınıfa dağıtımı gerçekleştirilen 38 adet materyal ile (denge tahtası, ayaklı abaküs, dil terapi aynası, kavram kartları, tablet vb.) öğrencilerin dil gelişim, bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor alanlarında gelişiminin sağlanması amaçlanmıştır.

2 okulun materyal dağıtımına ise Denizli İl Milli Eğitim Müdürü Süleyman Ekici ve Ajansımız Genel Sekteri Özgür Akdoğan birlikte katılım gösterdiler.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Nedir?

Ajansımızın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının desteği ve koordinasyonuyla, Güney Ege Bölgesi'nde yürüttüğü Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP), Bölgedeki yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek ve değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek amacını taşıyor. Aynı zamanda, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ile sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmak da programın diğer amaçları arasında yer alıyor.

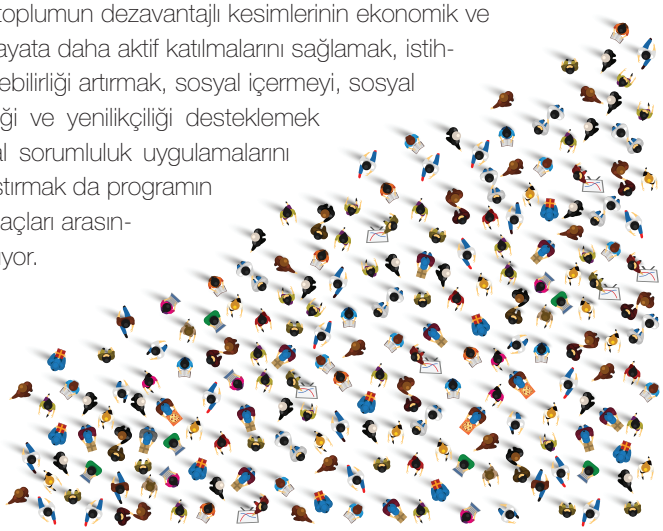

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)

GüneyEgeKA

guneyegeka

Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)

Güney Ege Kalkınma Ajansı

www.geka.gov.tr

ETKİN KOOPERATİF YÖNETİMİ

S.S. AYDIN BÖLGESİ HAYVANCILIK KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ AYDIN

Ajansımızın 2014 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen, S.S. Aydın Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliğine üye 40 kooperatif yetkilisinin katılım sağladığı 5 günlük "Etkin Kooperatif Yönetimi Eğitim Programı" faaliyeti doğrultusunda 3 farklı eğitmen tarafından kooperatifçilik, lider yöneticilik ve muhasebe eğitimi konuları üzerine sunumlar ve faydalı bilgi paylaşımları gerçekleştirilmiştir.

S.S. ÖRKOOP Nazilli ve Çevresi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin de proje ortağı olarak yer aldığı "Kooperatifçilik" eğitim programı kapsamında; kooperatif, kooperatif kuruluşu, ortakların görevleri, yönetim kurulunun görevleri, denetim kurulunun görevleri, genel kurulun görevleri ve üst birlik konularında eğitim alınmıştır. "Lider Yöneticilik" eğitim programı kapsamında iletişim ve modern yönetim teknikleri konularında ve "Muhasebe" eğitim programı kapsamında ise tutulması gereken defterler, fatura, irsaliye gibi önemli fişlerin kesimi ve takibi ile defter tasdikleri konularında bilgi aktarımı gerçekleştirilmiştir.

GÜÇLÜ KOOPERATİF GÜÇLÜ EKONOMİ

AYDIN İŞ KADINLARI DERNEĞİ
AYDIN

Ajansımızın 2019 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen Aydın İş Kadınları Derneği'nin başvuru sahibi, Aydın Ticaret İl Müdürlüğü ile Aydın Ticaret Odası'nın ise (Kadın Girişimciler Kurulu) proje ortağı olduğu "Güçlü Kooperatif Güçlü Ekonomi" faaliyetine 50 kadın girişimci katılım sağlamıştır. Kooperatif kurmak isteyen ve kurma aşamasında olan 50 kadın girişimciye eğitim kapsamında 9 gün süresince; kooperatifçiliğe giriş ve mevzuat, kooperatiflerde girişimcilik ve iş modeli oluşturma ile kooperatifin maliyet ve bütçe planı, fon kaynakları, pazarlama planı konularında bilgi paylaşımları gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu eğitim faaliyeti, Aydın'da uygulanan "Kooperatif Atölyesi" çalışmaları ile eşgüdüm halinde düzenlenmiştir. Bölgemizde kadın kooperatifçiliği uygulamalarının ve kadın girişimciliğinin geliştirilmesi bakımından önemli katkılar sağlanmıştır.

RASYON HAZIRLANMASI

S.S. OVAYURT SULAMA KOOPERATİFİ DENİZLİ

Ajansımızın 2014 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen; "Rasyon Hazırlama" faaliyeti doğrultusunda Denizli'nin Acıpayam ilçesi Ovayurt Mahallesi'nde hayvancılıkla uğraşan 56 sulama kooperatifi üyesine "Rasyon* Hazırlama Eğitimi" verilmiştir. Eğitim programı kapsamında; rasyonun tanımı ve temel özellikleri, rasyon hazırlama teknikleri, rasyon formülasyonları, metabolik hastalıkları ile uygulamalardaki yanlışlıklar konularında bilgi aktarımı gerçekleştirilmiştir.

Acıpayam İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün de proje ortağı olarak yer aldığı eğitim faaliyeti ile kooperatif üyelerinin, besleme konusunda yapılan yanlışların düzeltilerek daha iyi verim almalarının sağlanması, besleme ile ilgili problemlerin daha kolay çözülmesi, dolayısıyla döl verimini de etkileyen yanlış beslenmenin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

*Rasyon: Bir hayvanın 24 saatlik bir periyot için besin maddeleri ve enerji gereksinimini sağlayan toplam yem miktarını ifade etmektedir.

AHŞAP YELKENLİ TEKNE YAPIYORUZ

S.S. GÖKOVA KADIN ÇEVRE KÜLTÜR VE İŞLETME KOOPERATİFİ MUĞLA

Ajansımızın 2018 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen "Ahşap Yelkenli Tekne Yapıyoruz" faaliyeti kapsamında S.S. Gökova Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi üyesi 15 kişiye yelkenli küçük tekne yapımına yönelik 15 günlük eğitim verilmiştir.

Bu kapsamda, tekne tipi belirleme toplantısı gerçekleştirilmiş ve malzeme tedariki, ilgili mevzuat, yelkenli tekne yapımı teknik bilgiler ve tekne yapımı pratik üretim konularında bilgi aktarımı gerçekleştirilmiştir. Eğitime katılan 15 kişilik grup, bölgede ahşap yelkenli üretimi konusunda elde ettiği önemli deneyim ve bilgi birikimi ile kendilerine özel tekne imalatı konusunda da girişimler başlatmıştır. Faaliyet, yelken sporunun çevre ve doğa ekseninde alternatif bir turizm modeli olarak geliştirilmesi amacıyla çarpan etki oluşturması bakımından bölgede alternatif turizm arayışları içerisinde olan farklı gruplara yönelik önemli bir açılım sağlamıştır.

KOOPERATİFİMİZ DİJİTALLEŞİYOR, GELECEĞE HAZIRLANIYOR ONLINE EĞİTİM VE ONLINE DANIŞMANLIK PROJESİ

S.S. BODRUM BEGONVİL KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ MUĞLA

Ajansımızın 2020 yılı Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen "Kooperatifimiz Dijitalleşiyor, Geleceğe Hazırlanıyor Online Eğitim ve Online Danışmanlık Projesi" kapsamında S.S. Bodrum Begonvil Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi üyesi 25 kişiye e-ticaret/e-ihracat eğitimi ve danışmanlığı verilmiştir.

"E-ticaret/E-ihracat Eğitimi" programı kapsamında; e-ticaret ve pazarlama kavramları, e-ticaret siteleri ve markalaşma kavramı, e-ticaret kampanya modelleri, e-ticaret teknik altyapısı oluşturulması, e-ticaret kampanya modelleri ve e-ticaret sitelerinde kargo firması seçimi ve kargo entegrasyonu konuları, e-ticaret siteleri işleyiş süreçleri, e-ihracat eğitimi, e-ticarette istisnalar ve vergilendirme, ETBİS konuları ile ilgili bilgi aktarımı gerçekleştirilmiştir. "E-ticaret/E-ihracat Danışmanlığı" programı kapsamında ise e-ticaret sitesi kurulumu ve marka tescili işlemleri, sosyal medya ve dijital pazarlama teknikleri ile satış yapma, pazar yeri sitelerine kayıt ve satış, kooperatiflerde markalaşma ve sürdürülebilirlik, marka tescili, kurumsallaşma ve etkili iletişim için görsel medya araçları oluşturma konularında danışmanlık hizmeti sağlanmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde; S.S. Bodrum Begonvil Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'nin, "Bodrum EPİK" markasına yönelik marka tescili başvurusu yapılması, Sanal POS altyapısının oluşturulması, e-ticaret sitesinin yayına girmesi ve e-ticaret platformlarına üye olunması süreçlerine yönelik önemli ölçüde katkı sağlanmıştır.

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

KALKINMA AJANSLARININ HAZIRLAMIŞ OLDUĞU TÜM DOKÜMANLAR TEK ADRESTE

Kalkınma Kütüphanesi

www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr

Sayfayı buradan ziyaret edebilirsiniz

Rakamların Diliyle GÜNEY EGE

Bölgesi ile ilgili son istatistiki veriler

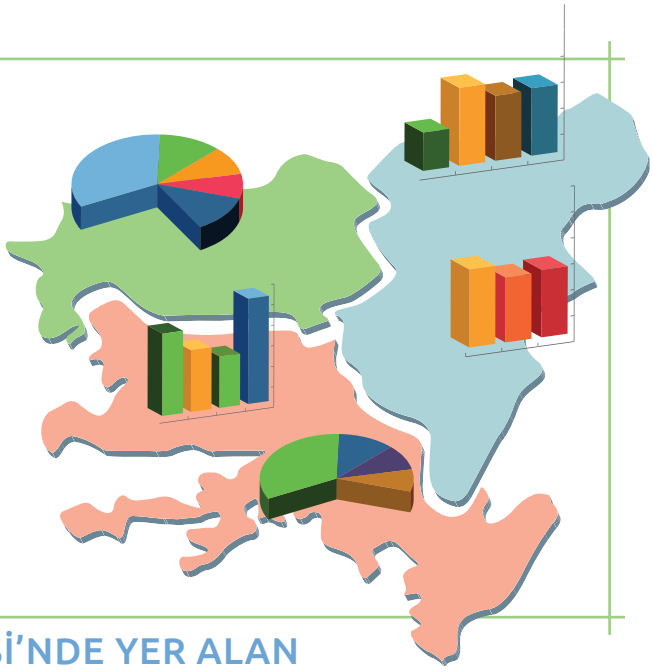

GÜNEY EGE BÖLGESİ'NDE YER ALAN ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNE İLİŞKİN ÜRETTİĞİMİZ İSTATİSTİKLER

2017 yılında yayınlanan "Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri" adlı çalışmada ortaya konan rakamlar mevcut durumu göstermekle birlikte bölgemizin geleceğine de ışık tutmaktadır. İşte o çalışmadan sonuçlar!

Güney Ege Bölgesi'ndeki kooperatifçiliğin mevcut durumunu görebilmek adına görüşme yapılan kooperatiflerin yaklaşık olarak %42'si (67 adet) Muğla, %37'si (58 tane) Denizli ve kalan %21'i (34 tane) ise Aydın'da bulunmaktadır.

Şekil 1. Kooperatiflerin İllere Göre Dağılımı

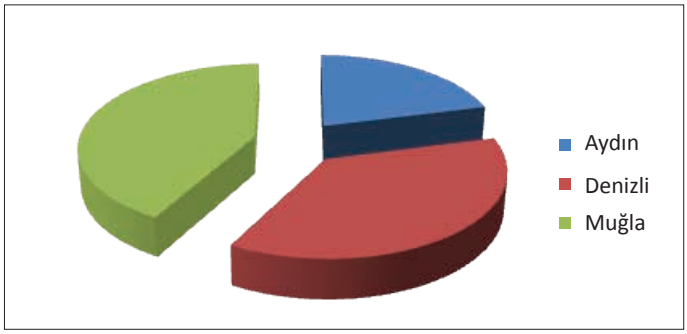

Şekil 2. Üretim Yöntemi ve Teknolojileri Konusunda Güncel Gelişmeleri Takip Etme Durumu

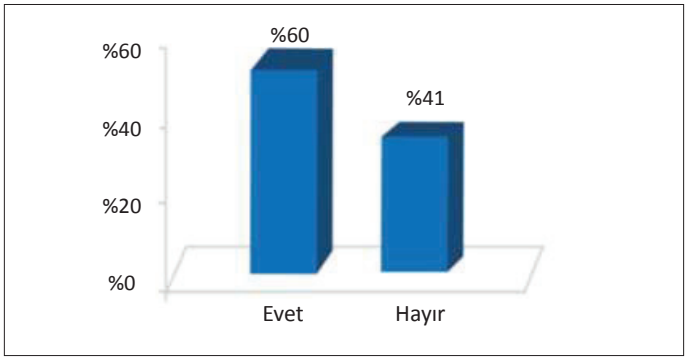

Üretici örgütlerinin güncel gelişmeleri takip etme durumları incelendiğinde kooperatiflerin %60'ı üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip ettiklerini beyan etmektedir. Bir üretici örgütünün devamlılığı için güncel gelişmeleri takip etmesi büyük önem arz eder dolayısıyla bölgemiz için sevindirici bir rakam olduğu söylenebilir.

İl bazında bakıldığında ortaya çıkan rakamlar ise şöyledir: Denizli'de bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak %88'i, Muğla'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak %61'i ve Aydın'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak %29'u üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip etmektedir. Çalışma kapsamında üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip ettiğini belirten kooperatif sayısının illere göre dağılımında Muğla'nın ön planda olduğu, Aydın'da ise bu sayının düşük olduğu görülmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, Denizli'deki kooperatiflerin üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip açısından iyi bir konumda olduğu, ancak Aydın'daki kooperatiflerde bu oranın oldukça düşük kaldığı dikkat çekmektedir.

Şekil 3. Üretim Yöntemi ve Teknolojileri Konusunda Güncel Gelişmeleri Takip Eden Kooperatiflerin İllere Göre Dağılımı

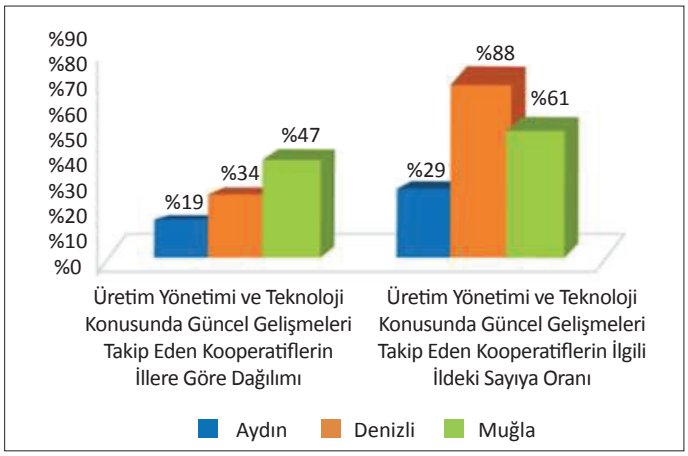

Şekil 4. Güncel Gelişmelerin Takip Edildiği Araçlar

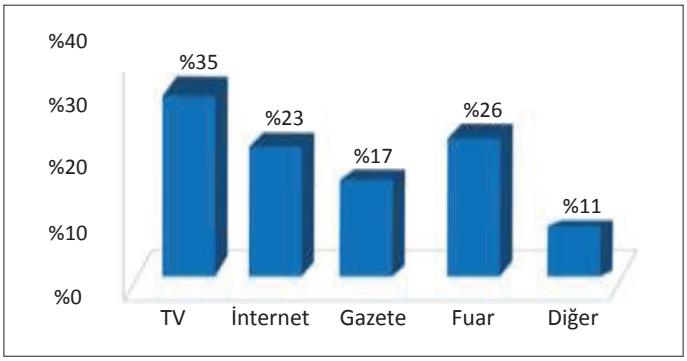

Üretim yöntemleri ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip eden üreticilerin yaklaşık olarak %35'i güncel gelişmeleri TV'den, %26'sı fuarlar aracılığıyla, %23'ü internetten ve yaklaşık %17'si gazeteden takip etmektedir. Yaklaşık olarak %11'i ise gelişmeleri diğer kaynaklardan takip etmektedir.

geka.gov.tr

Bölgemizdeki üretici örgütleri, yatırım eğilimleri açısından da dikkat çekici durumdadır. Kooperatiflerin yaklaşık olarak %67'si yeni yatırım yapmayı planlarken yaklaşık olarak %24'ü planlamamaktadır.

Şekil 5. Yeni Yatırım Yapma Planları

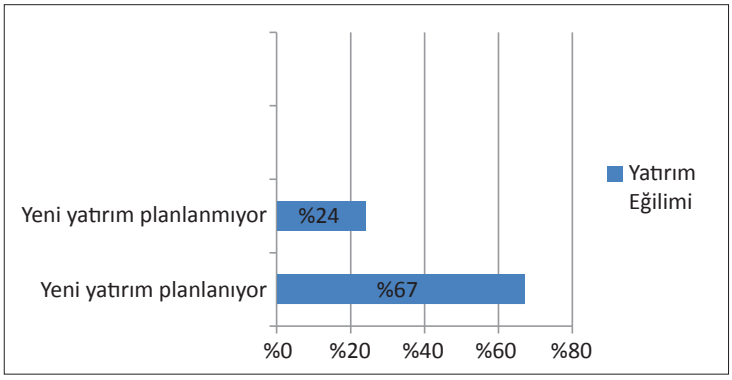

Dijitalleşmenin ön planda olduğu günümüzde pazarlama konusu da değişim geçirmiş ve bir o kadar da önem kazanmıştır. Bu doğrultuda, yapılan çalışmada kooperatiflerin satış, dağıtım kanalları, reklam, e-ticaret eğilimlerine ait mevcut durumlarını gösteren bulgulara yer vermiştir.

Bölgemizdeki üretici örgütlerinin pazarlamada kullandığı araçları inceleyecek olursak, kooperatiflerin satış ve pazarlama konusunda en fazla kullandıkları kanal kişisel ilişkilerdir. İnternet %10,7191 ve yurt içi fuara katılım %8,8157 ile daha sonra tercih edilen araçlardır. Yurt dışı fuara katılım %3,156 ile en az tercih edilen araçlardandır.

Şekil 6. Pazarlama Faaliyetinde Kullanılan Araçlar

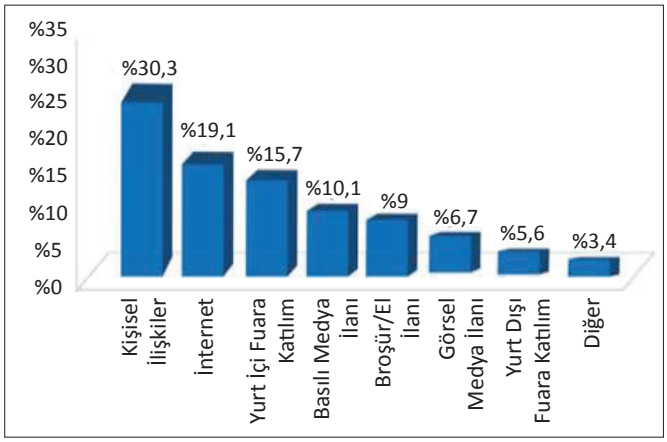

Şekil 7. Kullanılan Dağıtım Kanalları

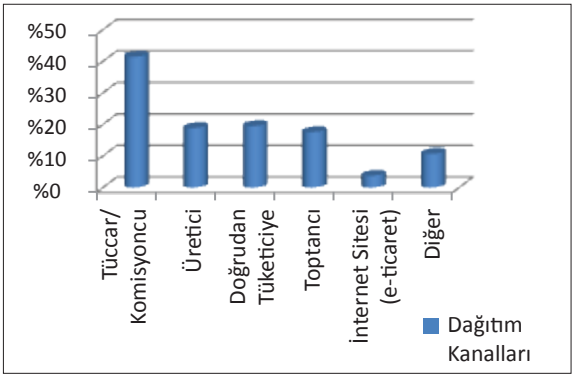

Pazarlama ile birlikte kooperatifler için diğer bir önemli mevzu ise kullanılan dağıtım kanallarıdır. Dağıtım kanallarının sorulduğu çalışma sonuçları incelendiğinde, kooperatiflerin en fazla tüccar/komisyoncu aracılığıyla (%41,5) ürünlerini sattığı anlaşılmaktadır. Doğrudan tüketici (%19,5), üretici (%18,9) ve toptancı (%17,6) aracılığıyla satış daha sonra tercih edilen yollardır. Kooperatiflerin en az tercih ettiği seçenek %3,8 ile e-ticaret olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, e-ticaret konusunda kooperatiflerimizin gelişmesi gerektiğini, bu konuda çalışmalar yapılması gerektiğini görebiliriz.

Bölgedeki kooperatiflerin organik tarım seviyesine bakacak olursak, %8,2'sinde iyi tarım ya da organik tarım yapılmaktadır. Genel olarak iyi tarım eğilimlerinin zayıf olduğu gözlenmektedir. Kooperatiflerin %22'sinin (35 kooperatifin) bölgesinde iyi tarım ya da organik tarım yapılmaktadır. Organik üretim potansiyeli ve ürün çeşitliliği oldukça yüksek olan bölgemizde, kooperatiflerin bu potansiyelden yeterince faydalanamadığı görülmektedir. Katma değeri yüksek ve kaliteli ürünlerin üretimi kapsamında kooperatiflerin iyi tarım ve organik tarım uygulamalarına geçmesi önemli aşamalardan biridir.

Şekil 8. Kooperatifte/Kooperatif Bölgesinde İyi Tarım ya da Organik Tarım Yapılma Durumu

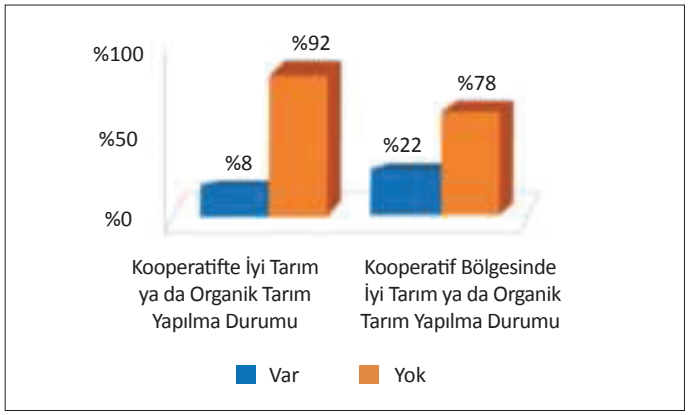

geka.gov.tr

Kooperatiflerde sermaye yeterliği ve finansal konulara gelecek olursak, kooperatiflerin yaklaşık %92'sinin cevapladığı bu soruya göre, cevap veren kooperatiflerin yaklaşık %21'i mevcut sermayelerini yeterli bulurken, %79'u sermayelerini yeterli bulmamaktadır. Bu durum, bölgemizdeki üretici örgütlerinin geleceği için kritik bir tablodur.

Şekil 9. Kooperatiflerde Sermaye Yeterliliği

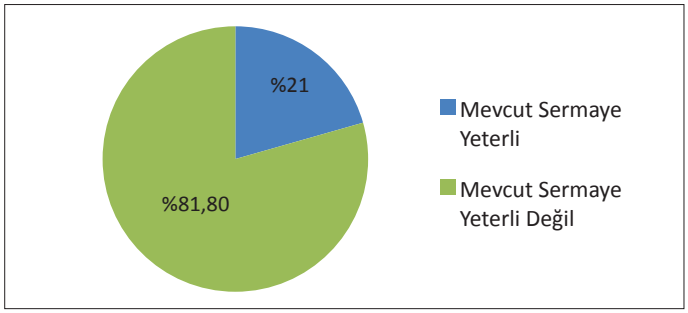

Şekil 10. Kooperatiflerde Finansman Kaynakları

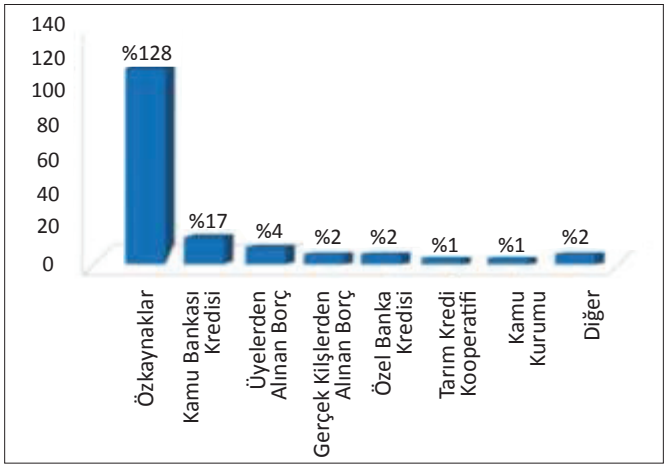

Kooperatiflerin finansal kaynaklarına baktığımızda ise, kooperatiflerin çoğunluğu finansman ihtiyacı için öz kaynaklarını kullanmakta, ikinci olarak da kamu bankalarını tercih etmektedirler.

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı GEKA

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

FİZİBİLİTE DESTEĞİ PROGRAMI

TR32/21/FD

2021

Toplam Bütçe 2.000.000 TL

Proje Başına Azami Destek Tutarı 200.000 TL

AYDIN YATIRIM DESTEK OFİSİ

Köprülü-Veysipaşa Mah. Çankaya Cad. No:18 Efeler/AYDIN
T: +90 256 211 0 216 - 211 0 217 F: +90 256 211 0 213
aydin@geka.gov.tr

DENİZLİ MERKEZ

Pamukkale Teknokent Kınıklı Mh. Hüseyin Yılmaz Cd. No:67 B Blok
Kat:2 20160 Pamukkale/Denizli
T: +90 258 371 88 44 F: +90 258 371 88 47
info@geka.gov.tr

MUĞLA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Muslihittin Mh. Mehmet Polatoğlu Cd. No: 22/1 Kat: 2 Menteşe/MUĞLA
T: +90 252 213 17 92 - 213 17 93 F: +90 252 213 17 82
mugla@geka.gov.tr

AZAMİ PROJE SÜRESİ 12 AY

guneyegeka

GuneyEgeKA

GuneyEgeKalkinmaAjansi

www.geka.gov.tr

SON BAŞVURU TARİHİ

24/12/2021
SAAT: 18.00

TAAHHÜTNAME SON TESLİM TARİHİ

31/12/2021
SAAT: 18.00

TANITIM PORTALIMIZ
YAYINDA!
Güney Ege'yi keşfetmeye
hazır mısınız?
Güney Ege
Rotanı Oluştur...
Keşfedecek Çok Şey Var !
Güney Ege
GuneyEgeTurkiye
guneyegeturkiye
GuneyEgeTurkiye
guneyegeturkiye.com
Keşfedecek
Çok Şey Var !